JAN 14 1938
JAN 14 1938
New York Public Library 470 Fifth Ave.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Kunigų Vienybės vadų žygis atrodo tik paprastas davatkiškas riksmas, kuriam vargu pritars bent vienas rimtesnis, šviesesnis ir protingesnis kunigas, sako SLA organas Tėvynė.

LII. METAI. 10 (302) N. BROOKLYN, NEW YORK, KETVIRTADIENIS, 1938 M., SAUSIO-JANUARY 13 D. KAINA 3 CENTAI

DABAR

Bando išsisukti
Rems ir... boikotuos
Klaipėdos sukaktis
Japonai ir Kinija

JUOZAS TYSLIAVA

Jau antrąsyk Bostono Darbininkas bando nukreipti visuomenės dėmesį nuo to taip nemalonaus jiems įvykio — slapto Kunigų Vienybės aplinkraščio paskelbimo.

Aną dieną Darbininkas įdėjo "žinią", kad prezidentas Smetona rengiasi pasiskelbti Lietuvos karalium. Dabar šis laikraštis skelbia, kad "Vatikanas nutraukęs konkordatą su Lietuvos valdžia..."

Vargšas Darbininko redaktorius. Jis tame politiniame sielvarte net taip toli nuėjo, kad pereito numerio vedamajame šitaip išsireiškė:

"Katalikai, kunigų vadovaujami, stoja už didingą Lietuvos nepriklausomybės paminėjimą ir dėl Lietuvos gerovės, visokiais būdais, kad ir boikotu, nori atitaisyti pragaištingą tautininkų klaidą — katalikų persekiojimą".

Mes norėtume paklausti Darbininko redaktorių, ar jis kada nors yra matęs tokį atsitikimą, kad diena vaikščiotų sykiu su naktimi. Tiesa, sykį Kristus vaikščiojo sykiu su šėtonu. Bet tai tik tada, kai šėtonas norėjo Kristų sugundyti...

Gal Darbininko redaktorius malonėtų mums paaiškinti kaip galima dirbti "dėl Lietuvos gerovės", boikotuojant Lietuvą?

Be to, Darbininkas dar bando tvirtinti, kad tas Kunigų Vienybės aplinkraštis vis dėlto nebuvęs slaptas.

Jeigu tas aplinkraštis nebuvo slaptas, tai kam dar aiškintis. Jeigu jis iš tikrųjų buvo neslaptas, tai kodėl apie jo turinį pirma buvo parašyta Vienybėje ir Naujienose, o ne katalikiškuose laikraščiuose?

Jeigu katalikiški laikraščiai tik dabar apie tą Kunigų Vienybės aplinkraštį pradėjo rašyti, tai, matyt, jie nenorėjo, kad plačioji visuomenė žinotų jo turinį.

Šiomis dienomis sueina lygiai penkiolika metų, kai Klaipėdos kraštas, po 600 metų nuolatinės vokiečių okupacijos, grįžo atgal Lietuvai.

Tai labai svarbios sukaktuvės. Jos svarbias ypač tiems lietuviams, kurie šiandien, gyvendami Klaipėdos krašte, dar vis turi atkakliai kovoti su šešių amžių vokiečių dvasios įtaka. Ši sukaktis svarbi viso pasaulio lietuviams, bet ji dar svarbesnė Lietuvai, gavusiai išėjimą į jūrą, į platųjį pasaulį.

Šiandien Klaipėdos krašte yra apie pusantro tūkstančio Lietuvos valdininkų. Visi tie valdininkai atsiųsti iš Didžiosios Lietuvos. Ši valdininkų armija gauna algą, už kurią jie eina savo pareigas. Bet kyla klausimas, ar jie, be savo tiesioginių pareigų, dar rūpinasi lietuviškumo tvirtinimu Klaipėdos krašte.

Taigi, rengdamiesi minėti Klaipėdos atvadavimo sukakties dieną, turime ne tik džiaugtis, bet ir rūpintis Klaipėdos gyventojų lietuviškumo ateitimi.

Japonai rengiasi oficialiai paskelbti karą Kinijai.

Sunku pasakyti, kuo baigsis šis neoficialiai pradėtas japonų kinų karas. Atrodo, kad kinai dabar jau bando naudotis sena savo protėvių taktika: įsivilioti priešą į neribotus Kinijos plotus ir ten jį pražudyti. Toks likimas ištiko visą eilę kariautojų, tūkstančiais metų bandžiusių nukariauti Kiniją.

Tiesa, palyginti dar ir nesenoje praeityje, Napoleono armija žlugo, sulindusi į Rusijos plotus. Bet ar tokio likimo susilauks, japonai, bandydami gabalais nukariauti Kiniją, tuo tarpu dar nežinia. Berods, šių dienų kariavimo priemonės ir jų technika taip pat nepanaši anų amžių kariavimo būdams.

Gana to, kad japonai jau pradeda įsitikinti, kad jie negalės taip greitai praryti Kinijos.

VĖLIAUSI SLA PILDOMOSIOS TARYBOS NOMINACIJŲ DAVINIAI

Balsavo apie 35% visų Susivienijimo narių; daugiausia balsų paduota už prezidento kandidatus

Serga. — Vyriausiojo Federalinio Teismo teisėjas B. N. Cardozo, šiomis dienomis sunkiai susirgo širdies liga.

NEW YORK. — Suskaitymui SLA Pildomosios Tarybos nominacijų balsų paskirta komisija: A. B. Strimaitis, Simanas Cibulskis ir Jonas Hermanas, baigė savo darbą sausio 9 d.

Komisija savo raporte pažymi, kad penkių kuopų balsai nepriskaityti, nes šios kuopos balsavimų raportus prisiuntę Centrui neprisilaikydamos SLA. Pildomosios Tarybos nustatytos tvarkos. Viso nominacijose dalyvavo 257 kuopos, paduodamos daugiausiai balsų už kandidatus Prezidento vietai, viso 5,450 balsų. Vadinasi, iš 15,000 narių tik 35% narių dalyvavo nominacijose.

Daugiausiai gavę balsų trys kandidatai į kiekvieną Pildomosios Tarybos vietą yra šie:

Prezidento vieai:

F. J. Bagočius	3,401
V. F. Laukaitis	1,878
Nadas Rastenis	66

Vice prezidento vietai:

J. K. Mažukna	3,290
V. Bukšnaitis	1,802
A. O. Šalna	168

Sekretoriaus vietai:

M. J. Vinikas	3,684
J. Mikalauskas	1,054
V. Michelsonas	440

Iždininko vietai:

K. P. Gugis	3,260
A. S. Trečiokas	1,711
J. J. Bačiūnas	81

Iždo globėjų vietai:

S. Mockus	3,581
E. Mikužiūtė	3,191
V. Kerševičius	1,767
J. Marcinkevičius	720
J. Jarus	702
A. Zalatorius	36

Dakt. kvotėjo vietai:

Dr. J. Staneslow	3,073
Dr. S. Biežis	1,719
Dr. A. L. Graičiūnas	98

SAMOAN CLIPPER NUSILEIDO RAMIAJAM VANDENYNE

SAN FRANCISCO, Cal., sausio 12 d. — Jungtinių Valstybių Pan-American oro linijos lėktuvas Samoan Clipper, su septyniais žmonėmis, skridęs iš Havajų salų į Auckland Naująją Zelandiją, netoli Pago Pago salų dėl sugedusio motoro turėjo nusileisti.

Lėktuvas dabar taisomas Pago Pago salos įlankoje. Į pagalbą išvyko kitas lėktuvas.

10,000 DOVANĖLIŲ KLAIPĖDOS KRAŠTO VAIKUČIAMS

KLAIPĖDA. — Lietuvos Vakarų Sąjunga prieš Kalėdų šventes užsibrėžė išplėsti ryšį tarp Didžiosios ir Mažosios Lietuvos vaikučių, ypač moksleivių. Dėlto sąjunga kreipėsi į visą Didžiosios Lietuvos pradinių ir vidurinių mokyklų moksleiviją, kviesdama ją pasveikinti Mažosios Lietuvos jaunimą Kalėdų švenčių proga.

Šis Vakarų Sąjungos pakvietimas rado labai didelio pritarimo visoje Lietuvoje, tuojau pradėjo plaukti sveikinimai ir dovanėlės. Iki Kalėdų iš Didžiosios Lietuvos atsiųsta 10,000 siuntinių, dovanėlių Mažosios Lietuvos vaikučiams.

Labai duosniai prisidėjo dovanėlėms visos Lietuvos pradinės mokyklos. Iš to matyti labai gyvas Didžiosios Lietuvos moksleivių susidomėjimas savo broliukais ir sesutėmis Klaipėdos Krašte.

Sovietų Rusijoj suimtas kaunietis brangenybių prekybininkas

KAUNAS. — Vienas kaunietis laikrodžių ir brangenybių prekybininkas šiomis dienomis nuvyko į Sovietų Rusiją, kur nuvežęs keliolika laikrodžių ir ten, daug uždirbdamas, pardavęs. Už gautus pinigus jis prisipirkęs įvairių brangakmenių, 500,000 lt., bet grįžtant Lietuvon traukiny suimtas ir padėtas kalėjiman.

Daugiausiai uždirba. — Pereitais metais filmų artistas Gary Cooper uždirbo $370,-214. Jis dabar yra geriausiai apmokamas filmų artistas pasaulyje.

Filipinai iki 1946 metų turi turėti 400,00 atsarginės kariuomenės

MANILA. — Šiomis dienomis Filipinų vyriausybė pašaukė karo tarnybai dar 20,000 jaunuolių, kurie turi ištarnauti kariuomenėje apie pusę metų. Po to jie paleidžiami į atsargą. Pagal Jungtinių Valstybių ir Filipinų salų sutartį, filipinai iki 1946 metų turi turėti nemažiau kaip 400,000 atsargos kareivių, tuomet jie gaus visišką nepriklausomybę.

Spaudos žiniomis, civilinės metrikacijos įstatymo projektas baigiama ruošti. Manoma, kad šis projektas būsiąs Seimui įteiktas svarstyti pavasario sesijoj.

VĖLIAUSIOS PASAULINĖS ŽINIOS

SHANGHAI. — Anglijos koionijoje Hankong vakar gauta 3,000 Amerikos ir Vokietijos sunkvežimių ir pusė milijonų tonų amunicijos ir ginklų. Sunkvežimiai ir amunicija pristatyta kinų kariuomenei.

Japonai dėl to protestuoja ir reikalauja, kad anglai neleistų per savo uostus ir kolonijas gabenti kinams karo medžiagos ir amunicijos.

VIENA. — Austrijoje įvyko didelės riaušės ir demonstracijos. Vienoje ir kituose Austrijos miestuose naciai užpuldinėjo demonstruojančius monarchistus, kurie nori, kad kunigaikštis Otto būtų pasodintas ant Austrijos sosto.

DETROIT. — Vakar ir šiandien į Detroito automobilių dirbtuves grįžo dirbti apie 60,000 darbininku. Numatoma, kad ateinančiu kelių savaičių bėgyje bus pašaukta į darbą dar apie 40,000 darbininkų, kurie buvo atleisti iš darbo gruodžio mėnesį.

WASHINGTON. — Jau kuris laikas eina derybos tarp Jungtinių Valstybių ir Italijos dėl naujos prekybos sutarties. Italija reikalauja, kad sutartis būtų pasirašyta Italijos ir Etiopijos imperatoriaus Victor Emanuel vardu. Jungtinės Valstybės atsisakė, nes tokia sutartis būtų netiesioginis Etiopijos pripažinimas Italijai. Derybos laikinai nutrauktos.

BARCELONA. — Į Pietus nuo Valencijos, apie 17 mylias nuo Cape Antonio, nežinomas povandeninis laivas užpuolė ir nuskandino Olandijos prekybini laivą Hannah, kuris gabeno maisto produktų į Valenciją. Visa laivo įgula išgelbėta.

Frankistų karo lėktuvai bombardavo Barcelona, bet nuostolių padaryta labai mažai.

MASKVA. — Stalino pagelbininkas Vlas I. Čubar Sovietų banko tarnautojų susirinkime pareiškė, kad prieš metus prasidėjęs Sovietų priešų "valymo" darbas dar toli gražu nepasibaigė. Esą, Rusijoje dar yra daug Sovietų išdavikų ir sabotažninkų, kurie turi būti sunaikinti.

LONDON. — Anglijos kariuomenės vadovybėje vis dar eina dideli pakeitimai. Vakar pašalinti septyni seni karo vadai, į kurių vietas paskirti septyni jaunesni karininkai, nuo 46 iki 53 metų amžiaus. Tai antras didelis smūgis Anglijos kariuomenės tradicijoms.

AMERIKOS PRAMONININKAI TAIKOSI SU PREZIDENTU ROOSEVELTU

Vyriausybė ir pramonė imsis bendros akcijos panaikinti ekonominį "atoslūgį"

WASHINGTON, sausio 12 d. — Vakar prezidentas Rooseveltas apie dvi valandas kalbėjo su penkiais didžiausiais Amerikos pramonininkais valstybės ekonominiais ir darbo reikalais. Po pasikalbėjimo Alfred P. Sloan, Jr., vienas iš konferencijos dalyvių pareiškė, kad Amerikos pramonininkai pradeda geriau suprasti dabartinės vyriausybės tikslus ir tikimasi, kad netrukus vyriausybė ir pramonininkai bendromis jėgomis dirbs pašalinti dabartinį ekonominį "atoslūgį", kuris slėgia pramonę ir darbininkus.

Netolymoje ateityje numatoma dar keletas tokių konferencijų, kuriose bus sudarytas bendras akcijos planas. Tų konferencijų išdavoje pramonės sluogsniai suartės su vyriausybe ir tikimasi, kad visos kliūtys Amerikos ekonominei pažangai bus sekmingai pašalintos.

VARGAS SAKO, KAD BRAZILIJA NĖRA NACIŠKA, NĖ ANTISEMITIŠKA

Buvo numatoma deportuoti visus Vokietijos žydus, bet Vargas pakeitė savo nuomonę

RIO DE JANEIRO, Brazilija, sausio 12 d. — Prieš kurį laiką Brazilijos prezidentui Getulio Vargui pasiskelbus Brazilijos diktatorium, Brazilijos vyriausybės sluogsniai pradėjo rūpintis nepageidaujamų asmenų deportavimu iš Brazilijos. Imigracijos Departamentas tuojau patikrino kai kuriuos gyventojus ir rado, kad šiuo metu Brazilijoje yra apie 1,000 žinomu nelegališkai įvažiavusiu ir apsigyvenusių asmenų, jų tarpe keleta šimtų Vokietijos žydu, kurie atvykę į Braziliją turistinėmis vizomis.

Valdžia buvo nusistačiusi juos deportuoti, bet vėliau prezidentas Vargas susiprato, kad jeigu jie bus deportuoti, tai Jungtinėse Valstybėse ir kitur žmonės gali manyti, kad Brazilija yra naciška ir antisemitiška. Dėlto prezidentas tą įsakymą pakeitė ir ta proga paskelbė, kad Brazilija nėra nei naciška, nei fašistiška. Geriems santykiams su savo kaimyniais palaikyti Brazilija nusistačiusi visus nelegališkai įvažiavusius į Braziliją palikti ir jų apsigyvenimą čia legalizuoti.

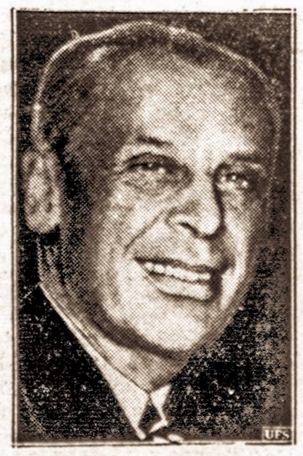

Tai bent alga. — Alfred P. Sloan, Jr., General Motors korporacijos pirmininkas pereitais metais gavo $561,-311 algos. Tai didžiausia pramonininko alga pasaulyje.

GAUSUS TAUTININKŲ APYLINKIŲ ATSTOVŲ ŠUVAŽIAVIMAS KAUNE

Persekiojimais Lenkija neprivers Lietuvos susitaikyti su Lenkija, sako prezidentas Smetona

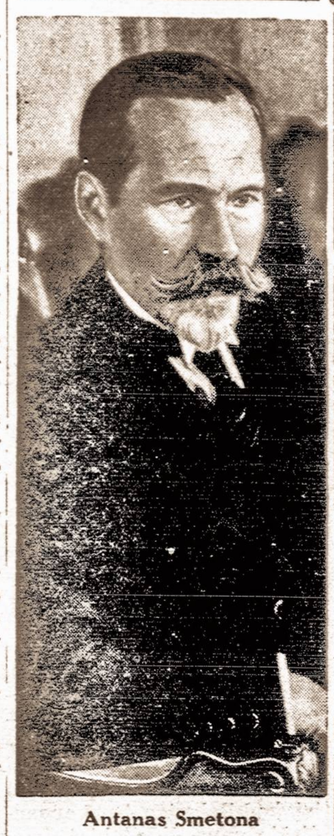

Antanas Smetona

KAUNAS. — Sausio 5 d. Kaune įvyko gausus tautininkų apylinkių atstovų suvažiavimas dalyvaujant Vyriausybei, Kariuomenės Vadovybei bei garbės svečiams. Valstybės prezidentas pasakė kalbą, pasisakydamas prieš siaurąjį lietuvių persekiojimą Vilniaus krašte. **Tokiais persekiojimais Lenkija neprivers Lietuvos pasirašyti neteisingą sutartį santykiams užmegsti.**

Ministeris Pirmininkas Tūbelis savo kalboje nušvietė ruošiamos naujos konstitucijos svarbiausias gaires. Projektas numato, kad Valstybės prezidentas renkamas septyneriems metams, gali būti ir perrenkamas; Seimas renkamas penkeriems metams. Valstybės prezidentui suteikiama tiek galios, kad galėtų koordinuoti Seimo ir Vyriausybės darbą. Lietuva negali pritarti nei nenaudingam kraštutiniam demokratizmui, nei kraštutiniam nacionalizmui, bet laikytis sveiko nacionalizmo, sudarančios palankias sąlygas Valstybei ir atskiriems piliečiams tarpti.

Užsienių Reikalų Ministeris Lozoraitis nušvietė Lietuvos politinius, kultūrinius ir ekonominius santykus su užsieniais. Lietuva savo politikoje ir intereso gynime vadovaujasi taikingą dvasia ir politinių realybių sveiku supratimu bei tarptautinio bendradarbavimo dėsniais.

Tautininkų Sąjungos Generalinis Sekretorius Janavičius padarė pranešimą apie Sąjungos nuveiktus darbus. Suvažiavime kalbėjo darbininkų atstovai, išdėstydami savo reikalus ir dėkoju Vyriausybei už darbininkų būklės gerinimą. Priimtose rezoliucijose pasisakoma už Valstybės prezidento galios sustiprinimą, Bažnyčios bendradarbiavimą su Valstybe tautos auklėjimo darbe, pritarimą socialiniai įstatymdavystei, pasisakoma už Vilniaus vadavimo dvasios ir medžiaginio išteklio Kraštui ginti stiprinimą.

ISPANIJOJ NUKOVĖ LIETUVĮ RAČKAUSKĄ

MADRID. — Kovodamas vyriausybininkų eilėse žuvo Argentinon išemigravęs lietuvis St. Račkauskas. Keletas kitų lietuvių taip pat kovoja vyriausybininkų pusėje. Yra jų pora ir Franco armijoj.

JAPONIJOJE DREBĖJO ŽEMĖ

TOKIO, sausio 12 d. — Pietinėje Japonijos dalyje smarkiai drebėjo žemė. Drebėjimas buvo jaučiamas beveik visoj Japonijoje. Ar daug nuostolių žemės drebėjimas padarė, nežinia, nes vėliausių pranešimų dar negauta.

PER 90.000 LITU LABDARINGOMS DRAUGIJOMS

KAUNAS. — 1937 metais Kauno Miesto Savivaldybė įvairioms labdaringoms draugijoms iš savo biudžetiniu pajamų sušelpti yra numačiusi išleisti 90,200 litų. Arti 40,000 litų iš šios sumos per pirmuosius dešimtį mėnesių išleista. Likusioji suma numatyta sunaudoti per paskutiniuosius du mėnesius.

KIEK KAŠTAVO NAUJASIS ALYTAUS TILTAS

ALYTUS. — Naujai pastatytas tiltas turi bendro ilgio — 195 metrų. Pločio — 9 metrus. Aukščio nuo žemiausios vietos 20 metrų. Ji statant suvartota 454,000 kilg. geležies, iškasta 47,00 m. žemės. Pylimai, grindiniai ir šaligatviai kaštavo 200,000 lt. Žemės nusavinimas, trobų nukėlimas ir kitų gyventojams nuostolių atlyginimas atsiėjo — 70,000 lt.

Rangovo Ilgovskio firmai už tilto pastatymą sumokėta 900,000 lt. Taigi, viso tiltas kaštavo 1,170,000 lt. Projekte buvo numatyta išleisti 1,200,-000 lt. Tuo būdu tiltas pastatytas 30,000 lt. pigiau, negu projekte buvo numatyta.

Tiltas atrodo gražus ir patvarus, tik Suvalkų pusėj pylimo išlenkimams gadina bendrą vaizdą.

LIETUVA PARYŽIUJ GAVO 58 PREMIJAS

PARIS. — Daviniai, kuriuos klasiu ir grupių jury patiekė patvirtinti vyriausiai 1937 m. Paryžiaus jury komisijai. Smulkesni daviniai galės būti paskelbti, kai jie oficialiai bus pranešti spaudai. To galima laukti 1938 m. sausio mėn. gale. Lietuvos 44 dalyviai išstatė eksponatus ir gavo 58 premijas. Premiju paskirstymas: 8 grand prix, 11 garbės diplomu, 21 aukso medaliais, 12 sidabro medalių ir 6 bronzos medaliai.

NELEIDO ŠVENTĖMS Į TĖVIŠKĘ

VILNIUS. — Vilniaus Žodžio red. J. Latvys stengėsi storastoj leidimo išvažiuoti šventėms tėviškėn (Valkinykų valsč.). Leidimo negavo. Jau antri metai red. J. Latviui neleidžiama atlankyti tėviškės, kur gyvena motina ir broliai.

ORAS

Numatoma: Apsiniaukęs. Gali būti lietaus. Į vakarą šalčiau.

Saulė teka 7:20, leidžiasi 4:50. Dienos ilgis 9 val. 29 min.

KOKIA BUS LIETUVOS TAUTINĖ OLIMPIJADA

Lietuvoje jau yra pusėtinai išplitęs įvairių šakų sportas. Į sporto organizacijas įsitraukia vis didesnis jaunuomenės skaičius. Daugely rungtynių bei varžybų Lietuvos sportininkai Lietuvoje ir užsieniuose jau yra turėję gražių laimėjimų. Iki šiol Lietuvos sportininkai visuomenei pasirodydavo įvairiu laiku atskirų sporto šakų varžybomis.

1938 metais pirmą kartą Lietuvos sportininkai, kartu su užsieniečiais lietuviais sportininkais, vienu laiku pademonstruos visų sričių sporta ir patiektus laimėjimus, pirmojoj Lietuvos Tautinėj Olimpijadoj, kuri įvyks Kaune (ir Klaipėdoje) nuo liepos 17 iki 30 dienos.

Švietimo Ministeris jau patvirtino Tautinės Olimpijados planą. Pagal tą planą, Olimpijada bus atidaryta liepos mėn 17 dieną. Į Olimpijados atidarymą, per Klaipėdos Kraštą ir Žemaitiją, estafetiniu bėgimu, bus atnešta į Kauną iš Rambyno kalno olimpinė ugnis. Olimpinės ugnies nešėjams bus organizuojami jų sustojimo vietose iškilmingi sutikimai.

Olimpiados atidarymo dieną įvyks didelis masinis tautiškų šokių ir žaidimų demonstravimas, ir kai kurios lengvosios atletikos varžybos.

Liepos 24 d. bus iškilmingos olimpiados aktas — konferencija ir koncertas. Akte dalyvaus sporto globėjai, rėmėjai, komitetai, sportininkai. Bus padarytas pranešimas apie tautinių olimpiadų uždavinius ir pasaulio lietuvių sporto visuomenės atstovų iškilmingas pasižadėjimas remti olimpiadas ir padėti jaunimui joms pasiruošti bei jose dalyvauti. Liepos mėn. 31 dieną įvyks tautinės olimpiados iškilmingas uždarymas. Olimpiadas numatyta ruošti kas penkeri metai, taigi antroji tautinė olimpiada įvyks 1943 metais. Lietuvos Nepriklausomybės 25 metų sukaktuvėms.

Olimpiados sportinė programa yra sudaryta visam laikui ir bus vykdoma kasdien, nuo olimpiados atidarymo iki uždarymo. Programoje numatytos tokios varžybos:

Lengvoji atletika. Vyrams: 100, 200, 400, 800, 1500, 5,000 ir 10,000 metrų bėgimas, 100, ir 400 metrų bėgimas su kliūtimis, švedų ir olimpinė estafetės, trišokis ir šuoliais į aukštį, į tolį ir su kartimis, disko ir ieties mėtymas, rutulio stūmimas ir dešimtkova. Moterims: 100, 200, 400 metrų bėgimas, 80 metrų su kliūtimis, 4x100 estafetė, šuoliai į tolį ir į aukštį, ieties ir disko mėtymas ir rutulio stūmimas.

Dviračių sportas. 1 km., 25 km. ir 100 km. lenktynės.

Futbolas, Krepšinis. (vyram ir moterims).

Vandens sportas. — 100, 400, ir 1,500 m. laisvu stilium. 100 m. ant nugaros, 200 m. ant krūtinės, 4X200 m. estafetė laisvu stiliumi, šuoliai ir vandensvydės, moterims: 100 m. laisvu stilium, 100 m. ant nugaros, 200 m. ant krūtinės, 4x100 m. estafetė laisvu stiliumi ir šuoliai į vandenį.

Žirginis sportas. Artilerijos pulkų karininkų užjojimas, kategorija švarumo. Karininkų medžioklinis perbėgimas. Karininkų užjojimas kategorijai laiko. Kavalerijos pulkų karininkų grupinis užjojimas. Viršilų ir puskarininkų kategorijai švarumo. Viršilų ir puskarininkių užjojimas kategorijai laiko. Kavalerijos pulkų viršilų ir puskarininkių grupinis užjojimas. Civilių jojikų lenktynės su kliūtimis. Civilių jojikų lenktynės per žabitvores. Civilių jojikų individualis medžioklinis perbėgimas. Civilių lenktynės.

Šaudymo sportas: kariniais šautuvais stačiom, gulom ir klupsčiom, mažojo kalibro šautuvais stačiom, gulom ir klupsčiom, medžiokliniais šautuvais, automat. pistoletais 7.65 mm., 9 mm. ir mažojo kalibro.

Oro sportas. Tikslus perskridimas su tarpiniais nutūpimais ir pilotažas. Sklandymas: varžybos dėl aukštumo, laiko ir tolio pilotažas.

Buriavimas. Olimpinis tarptautinėmis jolėmis 6 jūrmylių kelias, aukštosios klasės tarptautinėmis jolėmis 8 jūrmylių kelias ir kitomis jachtomis 10 jūrmylių kelias.

Irklavimas vyrams, Ketverių ir aštuoniukių lenktynių laivų 2 km. lenktynės. Dvejukių turistinio tipo 1 km. lenktynės. Vienviečių ir dviviečių baidarių 4 km. lenktynės. Moterims: ketveriukių laivų 2 km. lenktynės, vienviečių ir dviviečių baidarių 1 km. lenktynės.

Boksas. Lengvo, pusvidutinio, vidutinio, pussunkio ir sunkaus svorių rungtynės. Sunkumų kilnojimas, plunksnos, lengvo, vidutinio, pussunkio ir sunkaus svorio varžybos.

Stalo tenisas. Vyrams ir možybos ir mišrios varžybos. Tinterims vieneto ir dvejeto varklinis (vyrų ir moterų komandų varžybos). Aviomodelizmas. Motorinių aviomodelių ir vidaus degimo virikliais varžybos, motorinių aviomodelių su gumos ir kitokiais varikliais varžybos ir be motoriškų aviomodelių varžybos.

Lietuvoje sportas pradėta ugdyti ir plėsti tiktai Nepriklausomybę atgavus, o kai kurios sporto šakos teturi viso kelerių metų amžių. Todėl labai įdomus bus visuotinis Lietuvos ir visų lietuvių sportininkų pasirodymas Nepriklausomybės 20 metų sukaktuvėms.

LAIŠKAS VIENYBEI

Siunčiu nuoširdžius savo linkėjimus Vienybės štabui, jos bendradarbiams ir rėmėjams. Linkiu laimingai praleisti šiuos 1938 metus ir sėkmingai sulaukti 1939 ir tolimesnių metų. Linkiu rėmėjams bei skaitytojams ir toliau darbuotis Vienybės naudai, lietuvių tautos gerovei ir plėsti Amerikos lietuviuose kilnias Vienybės idėjas.

Tegu nė viena išeivio šeima nebegyvena be šio pamokinančio ir auklėjamo dienraščio, kuris rodo, kaip savo tautą mylėti, branginti lietuvybę ir laikytis vienybės. Daug lietuvių išeivių išsiblaškę po platųjį pasaulį, susiskirstę į partijas, partijėles, sroves ir pyksta: vieni su kitais. Dėl ko gi? Dėl politikavimo ir skirtingų nuomonių. Liaukimės!

Pradėdami šiuos metus, pradėkime naują gyvenimą. Meskime partinius įsitikinimus, ginčus ir eikime tautos keliais! Meskime blogus papročius, skaitykime tautinį dienraštį! Meskime kerštingumą ir pavydą ir laikykimės vienybės, skaitydami Vienybę! Tokios suminėtos ydos yra labai kenksmingos mūsų tautai, lietuvybei, mūsų protui ir tautinei dvasiai.

Liaukimės lankę susirinkimus rūsiuose, kur dergiama mūsų Tėvynė, jos žmonės, tautos papročiai, tautinė spauda ir viskas, kas yra lietuviška ir veda į vienybę.

Skaitydamas šį laikraštį jau 26 metus, aš daug ką pamačiau, išmokau ir patyriau. Įsitikinau, kad per tiek daug metų laikraštis siekia kilnaus savo tikslo tautos gerovei. Vienybės biografija yra labai turtinga, dėl to, kad jai teko išgyventi daug audrų, sukrėtimų ir atsiginti nuo įvairiausių priešų, ne nuo kitataučių, bet nuo savų! Mūsų tautos išgamos stengėsi numarinti Vienybę ir pakasti ją po Amerikos velėnomis, kad daugiau jau neatsikeltų. Bet jie apsivylė: kasdami duobę kitiems, jie patys į ją krinta.

Brangūs vienybiečiai! Laimingai sulaukę šių metų, pasirūpinkime, kad ligi 1939 metu Vienybė turėtų trisyk tiek skaitytojų, kieka dabar! Mes lengvai galime to pasiekti.

Vyturėlis

Maspeth, N. Y.

MINĖJO GUDŲ POETĄ

KAUNAS. — Gudų veikimo centras Lietuvoje suruošė Kaune gudų poeto Vinco Dumino Marcinkevičiaus gimimo 130 metų sukaktuvių minėjimą. Minėjime buvo paskaita apie poeto gyvenimą ir kūrybą, gudų eilėraščių deklamavimas, gudų liaudies dainos. Poetas V. Duminas parašė žodžius pirmajai gudų operai Seliankai (Sodietei), kuriai muziką sukūrė garsusis kompozitorius St. Moniuška.

Akcinė Bendrovė Lietuvos Cukrus paaukojo Ginklų Fondui 25,000 litų.

ATČAIŽOS

Na, gerai!... Jei socialistai ir bolševikai reikalauja "atsteigti demokratiją Lietuvoje", tai privalo pasakyti, kuri demokratija jiems arčiau širdies — Markso ar Stalino?

Bet aš neapsiriksiu pasakęs, kad vieną ar kitą Lietuvos žmonės pasiųs tiesiog į pragarą, ir liksis prie savosios, lietuviškos demokratijos!

Pasak Draugą, visos tautinės organizacijos yra bedieviškos ir dirba prieš katalikišką darbą. Na, o Draugas nori broliško draugiškumo su jomis.

Tad vienintelis krikščioniškas vaistas tam yra: reikia su jomis apsieit draugiškai, bet ne arogantiškai!..

Kadangi japonai urmu žudo kinus, tai mes kaltiname visą pasaulį, išskiriant patį kaltininką, kuris visų kalčiausias kaltininkas — Kinijos "bajoras". kuris plačiąją liaudį privedė prie to, kad ta liaudis niekam netinka, kaip tik mirti!

Ignotus

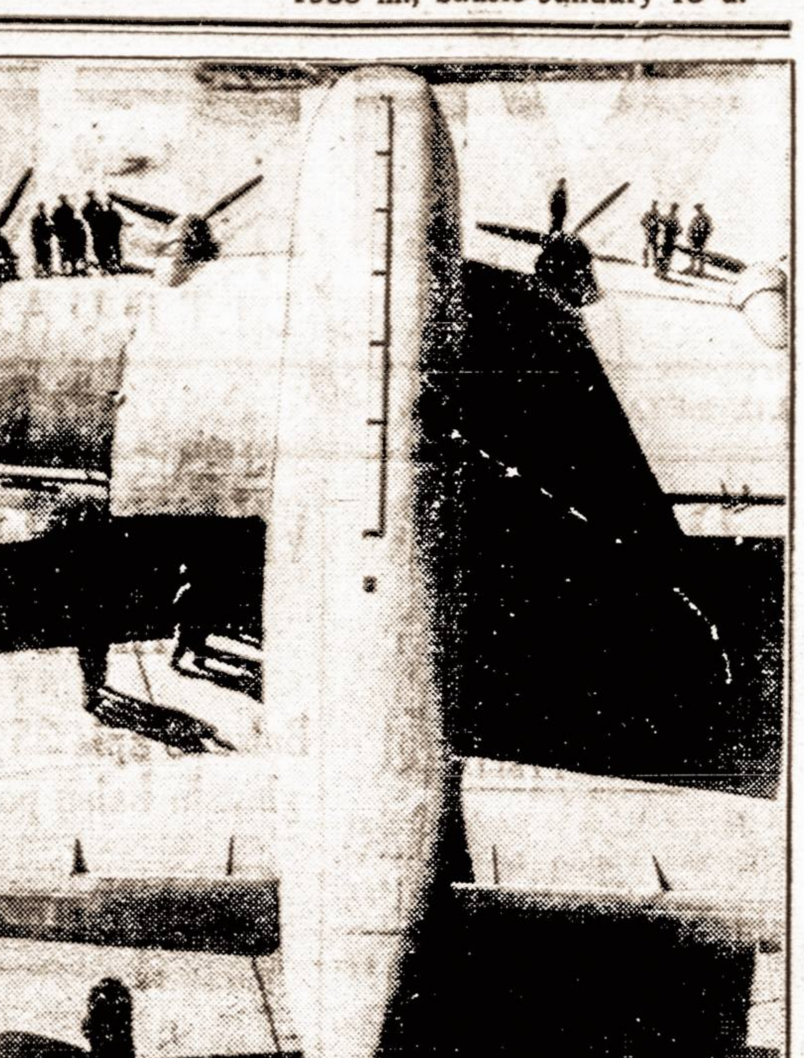

Naujas vokiečių keleivinis lėktuvas, kuriuo bus palaikomas susisiekimas tarp Vokietijos ir Jungtinių Valstybių.

KAIP LIETUVIAI KENČIA VILNIAUS KRAŠTE

Uždavinienė (Utica, N. Y.), praėjusią vasarą besilankydama Lietuvoje ryžosi nuvykti pas savo gimines už administracijos linijos, Vilniaus krašte, Valkininko apylinkėje.

Perėjusi per administracijos liniją, ji keliavo į Kuklių kaimą. Tai mažas kaimas, kuria me gyvena vieni lietuviai. Kai mas dar neišskirstytas į vienkiemius. Jo gyventojai turi mažai žemės, kuri yra beveik visa trečios ir ketvirtos rūšies. Dėl to šie ūkininkai labai skurdžiai gyvena. Tokį skurdų jų gyvenimą dar labiau vargina kariškoji lenkų valdžia. Daug vargo ūkininkams sudaro ir vaikščiojimas su leidimu per adm. liniją savo laukų dirbti laisvosios Lietuvos pusėje. Kas bent kiek nusimano apie žemės ūkį, tam nesunku numanyti, kiek žmonės kenčia tokiose salygose. Dėl tokių įvairių kliūčių javai supūna laukuose, o žiemą neturi ko valgyti.

Girdėti, kad lenkai nori Kuklių ir kitus kaimus prie administracijos linijos išskyrstyti į vienkiemius. Jei tas pavyktų jiems padaryti, tai dalis ūkininkų paliktų lenkų pusėje, o kiti turėtų keltis į laisvąją Lietuvą. Nemanykite, kad lenkai nori tuo būdu kelti žemės ūkio kultūra. Ne. Jie turi čia politinių tikslų. Juk žinome, kad dabartinė administracijos linija yra tik laikinoji siena. Tas jiems nepatinka. Jie nori amžiams nustatyti sieną su Lietuva. Tokios būklės lenkai nepageidauja ir saugumo sumetimais. Jei tas lenkams pavyktų padaryti, jie imtų šaukti pasauliui, kad siena su Lietuva jau nustatyta ir jokių ginčų su Lietuva daugiau jau nebėra!

1937 m. rugsėjo 5 d., sekmadienio rytą Uždavinienė važiuoja į Valkininko geležinkelio stotį, kaip aną dieną lenkų kareiviai prie administracijos linijos reikalavo įsiregistruoti pas jų kuopos vadą. Apie 3 kilometrai (beveik 2 angl. mylios) kelio. Arklys menkas, bet vistiek slenka. Tas ir arklys lietuviškas: lietuviškai geriau supranta, kaip lenkiškai...

Stoties vaizdas pakitėjęs. Miškas aplinks iškirstas ir riog so tiktai kelmai. Vaizdas slegiantis. Širdis Uždavinienei ėmė smarkiau plakti, prisiminus anas dienas, kada su draugėmis jauna žaidė ir bėgiojo. Tas namas, kur ji gimė ir augo, rodos, buvo toks jaukus, linksmas. Taip malonu buvo gyventi. O dabar viskas aplink nyku, kitoks liūdnesnis vaizdas, keli gyventojai, namas jau senas, glūdu...

250 žingsnių atstu nuo senojo namo pastatyta kareivinė, kurią lenkai vadina "stražinca". Čia ir kuopos vado buveinė. Amerikietė mato prie "stražincos" išdidų lenkų kariuomenės poručniką su simpatinga kuopos vado dukryte Vanda Čapska. Priėjus prie lenkų karininko, Uždavinienė lietuviškai pasveikino jį "labas". Matyti, tas jam nepatiko. Vietoj atsakymo jis aštriu žvilgsniu pažvelgė į Uždavinienę ir paklausė jos seserį, ją atlydėjusią, kodėl U-nė nekalba lenkiškai. Supratus tai, U-nė prašė su ja kalbėti angliškai arba lietuviškai. Jos sesuo pradėjo maldauti, kalbėti lenkiškai, nes ji bijojo išdidaus lenkų pono pykčio. Vanda paklausė, gal atvykėlė moka vokiškai. Uždavinienė atsakė: "Aš ne vokietė, bet esu lietuvė". Poručinkas paklausė viešnios seserę, kur U-nė gyvens. Supratus jo klausimą, amerikietė pirštu nurodė į seną namą: "Štai toje senoje bakužėje". Po tokio atsakymo poručnikas lyg perkūno trenktas nuraudo, nepareikalavo nė paso ir pakeltu tonu lenkiškai pasakė, kad turi važiuoti į Vilnių pas storastą įsiregistruoti. Vertėją paaiškino, kad šiandien sekmadienis ir viešnia nori vykti į Valkininko bažnyčią. Jis sutiko. "Mandagus" poručnikas juos išlaikė 20 minutų prie durų ir neleido į raštinę atlikti tarnybinių reikalų. Matyti, kad nelaimingame Vilniaus krašte visur taip daroma.

Važiuojant vieškeliu į Valkininko miestelį, buvo matyti nunaikintas miškas, kuris seniau taip puošė kelią. Gyventojai pasakoja, kad visame krašte be pasigailėjimo kertami miškai ir parduodami užsieniams. Miestelis beveik toks pat, kaip buvo, tik namai pasenę, apleisti ir jokios pažangos nematyti.

Mišios jau buvo prasidėjusios. Eina į bažnyčią. Graži šventykla, pilna žmonių. Jie lietuviškai gieda. Kunigas pa mokslą pradeda skaityti iš rašto. Rodos, lietuviškai skamba, bet žodžių negalima suprasti. Beveik kiekvienas žodis kitataučio iškraipytas ir tariamas lenkišku akcentu. Nepakęsdama tokio lietuvių kalbos darkymo, Uždavinienė išėjo iš bažnyčios.

Priešais bažnyčios rinkoje susitiko senų pažįstamų, kurie ėmė klausinėti, kaip patinka bažnyčia. Sako, žmonės gražiai lietuviškai giedojo, bet kunigo pamokslo negalima suprasti, reikia lietuvio kunigo. Vietos žmonės nusiskundė: "Dievuliau, mes nieko negalime padaryti, o klebonas dažnai per pamokslus niekina lietuvių kalbą".

Prie klebonijos vartai papuošti žaliumynais ir vėliavomis. Kunigas ragina merginas skinti gėles. Mat, klebonas ir keli vietos lenkai (valdžios įstaigų tarnautojai) rengė sutikimą lenkų kareivių, grįžtančių iš poligono. Buvo suvaryta nemaža vietos gyventojų. Lenkės barstė gėles savo kareiviams.

Miestely U-nė susitiko su senais pažįstamais, kurie žmonių vadinami šlėktomis. Namie jie kalbasi gudiškai, o dabar gražiai lietuviškai kalbėjo su amerikiete, kuriai jie skundėsi, kad yra nelaimingi, lenkų išnaudojami ir klausinėjo: "**kada lietuviai ateis ir mus išvaduos?!**" U-nė nuramino, ragino būti ištikimais lietuviais, o trokštamos laisvės susilauks, nes Lietuva ir užsienių lietuviai jų neapleis. Tokie broliški santykiai ir parama priartins tą laiką, kada trispalvė lietuviškoji vėliava su Vyčiu ims plevėsuoti atvaduotoje Vilniaus žemėje!

Pavakarį grįžta į Kuklius. Netoli šio kaimo staiga iš lubinų iššoko du kareiviai ir atkišę šautuvus suriko "Stuj!" Amerikietė kruptelėjo, nežino dama ką tai reiškia. Jos sesuo atsakė, kad čia Kuklių gyventojai. Paklausus "kodėl taip vėlai", atsakyta, kad su giminėmis susitikus ir besikalbant užtrukta. Saulė buvo vos tik nusileidus ir tik pradėjo temti. Pasieny tokių metu visas judėjimas sustabdomas: niekas ne gali iš namų išeiti, turi būti visiška tyla, o lenkų kareiviai net šunis iššaudo, kad nelotų... Tokia yra lenkų baimė Lietuvos!

Rugs. 6 d. rytą U-nė Valkininke sutiko kelis keleivius. Iš ašvaizdos vienas atrodė amerikonas. Angliškai prakalbintas, jis pasisakė esąs lenkas Rasomovič iš New Yorko, vedęs lietuvaitę iš Biekšų kaimo ir atvykęs pasisvečiuoti pas svainį. Paklaustas kaip patiko lenkų valstybėje, jis trumpai, bet stipriai atsakė: "tegu lenkus cholera išsmaugia, prikankino jie mane!" Jis sakėsi suprantąs lietuviškai ir nuo šiol stengsis tapti lietuviu! Prisiklausęs pasakojimų apie laisvąją Lietuvą, jis norėjo Ją aplankyti, turėjo ir vizą, bet lenkai neleidžia jam vykti į Lietuvą! Jis atrodė labai susierzinęs dėl įvairių išgyvenimų Lenkijoje, prieš kurią labai nusistatė. Vėliau jis skundėsi, kad jis norėta areštuoti, tad nori greičiau išvažiuoti "iš to pragaro".

Jei taip jaučiasi lenkai, tai ka jau bekalbėti apie lietuvius Vilniaus krašte! Mums, laisvoje ir turtingoje Amerikoje begyvenant, tikrai sunku įsivaizduoti ar nusimanyti, kokių kančių, skausmų, vargo ir skurdo susilaukė mūsų broliai ir seserys okupuotame Vilniaus krašte! Gelbėkime juos!

Vietinis

SUKTYBĖ, KOKIOS PASAULYJE DAR NĖRA BUVĘ

Paryžiaus teismas pradėjo nagrinėti Roberto Annės nepaprastos suktybės bylą, — suktybės, kokios iki šiol nebuvo sugalvoję patys gudriausi Amerikos sukčiai. Idomiausia tai, kad Robertas Annė apgaudinėjo gana didelį būrį žmonių keliolika metų.

Teisiamasis — teisių daktaras, gamtos mokslu kandidatas ir buv. prefektūros gen. sekretorius, taigi, žmogus inteligentingas, vien dėl titulų pasitikėjimo vertas.

Roberto Annės specialybė buvo steigimas nesamų bendrovių, kurioms kapitalus dėjo patiklūs akcininkai. Bendrovėms buvo parenkami gana rimti ir įtikinantys vardai: "Prancūzų cukraus fabrikų bendrovė". "Senos ir Oisos žemės ūkio fermų susivienijimas", "Duzulio maisto gaminiai" ir kt. Vis dėlto, sukčius mėgo ir pajuokauti: viena jo įsteigta bendrovė vadinosi "Paryžiaus ryžių plantacijos". Įdomiausia, kad apie 50 kapitalistų pirko tos bendrovės akcijas, matyt, neabejodami, kad ryžių plantacijos prie Paryžiaus įmanomos.

Sukčius pramanė ne tik bendrovių pavadinimus, — jis sudarinėjo sutartis pas nesamus advokatus, kvietė nesamų valdybų posėdžius, skyrė pirmininkais ir atstatinėjo iš vietų žmones, nekada pasaulyje negyvenusius, mokėjo jiems algas ir kt. Visus daugelio "įmonių" reikalus, visuotinų susirinkimų protokolus, suisrašinėjimą vedė, tvarkė dokumentus vienas vienintelis žmogus — Robertas Annė. Su jungęs dvi tik popieriuje egzistavusias bendroves, jis paskelbė 533,811 farnkų gryno pelno ir akcininkus nudžiugino išmokėdamas dividendo po 163 frankus kiekvienai 100 fr. akcijai, — tas padėjo sukčiui tuoj "padidinti" kapitalą ir iš kapitalistų išvilioti dar kelis šimtus tūkstančių frankų.

1931 m. Robertas Annė pranešė vienos "bendrovės" akcininkams apie valdybos pirmininko, visų ordinų kavalieriaus mirtį. Akcininkai pasiuntė vainiką ant karsto garbingo žmogaus, kuris tebuvo tik sukčiaus vaizduotėje.

1932 m. sukčius dar toliau nuėjo: jis pranešė akcininkams, kad vienas bendrovės administratorius Giffardas nusižudė, o patikrinus atskaitomybę rasti nusižudėlio išaikvojimai 293,666 frankų sumai. Išaikvotojui mirus, valdyba nutarusi tą sumą nurašyti į nuostolius. Akcininkams teko sutikti su tuo faktu, jie negalėjo žinoti, kad Giffardas, kaip mitinė ir niekada negyvenusi būtybė negalėjo nusižudyti ir kad valdyba, atleidusi jo nuodėmes, buvo tiktai popieriuje! Pinigus pasisavino pats Annė.

Tos suktybės truko 18 metų! Jos iškilo labai atsitiktinai: kaž koks akcininkas, panorėjęs pasimatyti asmeniniai su pirmininku įsitikino, kad jo tikrovėje nėra. Robertas Annė tą prasimanytą pirmininką buvo pavadinęs vieno Balzako romanų herojaus vardu. Sukčių tuoj suėmė. Tardant paaiškėjo viena įdomi smulkmena: iš patiklių akcininkų gaudamas įmokėjimų prasimanytoms bendrovėms per metus vidutiniai po 5,000,000 frankų, sukčius grąžindavo jiems, kaip dividendą, apie 4,000,000 frankų, o jam likdavo 1,000,000 frankų gryńais. Akcininkai, džiuginami negirdėtais dividendais, buvo laimingi ir patenkinti. Jei ne tas nenumatytas atsitiktinumas, ši kriminologijos istorijoje neturinti precedentų mistifikacija galėjo dar labai ilgai trukti.

Žinoma, tokia suktybė tegalima tik tokiose didelėse šalyse, kaip Prancūzija. Tegu toks gudruolis būtų pamėginęs ką panašaus padaryti mažame krašte, kur žmonės biznieriai vienas kitą iš veido pažįsta...

KAUNE ŠVENTĖMS SUŠELPTA 3,150 BETURČIŲ ŠEIMŲ

Kaune vien iš Kauno Miesto Savivaldybės ir Žiemos Pagalbos Komiteto lėšų, neskaitant atskirų labdaringų organizacijų ir jų lėšų sušelpimų, šventėms yra sušelpta daugiau kaip 3,150 beturčių eimų, tad viso, kaip skaičiuojama, apie 5,000 — 6,000 beturčių asmenų. Viso tam reikalui yra išleista, neskaitant turėtųjų maisto produktų ir drabužių, daugiau kaip 20,000 litų.

Vienkartinėmis pašalpomis iš Kauno Miesto Savivaldybės lėšų sušelpta nuo gruodžio 15 d. 199 šeimų už 1,593 litus, vadinamomis žieminėmis pašalpomis 638 šeimos už 7,500 litų, kortelėmis gauti produktų iš "Paramos" 190 šeimų už 1,667 litus, kortelėmis gauti produktų iš "Paramos" gaunant jų nuolatiniai, 202 šeimos už 1,910 litų. Per darbo biržą iš Žiemos Pagalbos Komiteto lėšų kortelėmis gauti produktų iš "Paramos" sušelpta 500 šeimų (turinčių nemažiau kaip keturis šeimos narius, dėl to to kios šeimos sušelpiamos stambesnėmis aukomis) už 2,000 litų. Be to, 150 viengungių beturčių sušelpiama kūčiomis.

Taip pat duodamos pašalpos šeimoms dirbančioms, bet užtektinai neuždirbančioms. Tokių šeimų sušelpta po 3 litus 150, tad už 450 litų, ir po 5 litus (šeimos iš ne mažiaus kaip 4 asmenų) 400 šeimų, tad už 2,000 litų.

Be to, iš Žiemos Pagalbos Komiteto sandėlio drabužiais sušelpta 212 šeimų ir produktais 238 šeimos. Taip pat per šv. Vincento a Paulo draugijos Vilijampolės skyrių maistu dar sušelpta 81 šeima ir per Vaikelio Jėzaus draugiją 24 šeimos. Eilei draugijų šelpimo tikslams duota avanso.

97,000 ŽMONIŲ ŽIŪRĖJO AVIACIJOS ŠVENČIŲ

KAUNAS. — LAK oficialiai paskelbė, kad klubo ruoštas 1937 m. 9 aviacijos šventes žiūrėjo 97,000 žmonių. Iš jų už bilietus surinkta 33,600 lt., už paskraidymą — 3,320 lt. ir kitų pajamų turėjo 7,400 lt. Išlaidų padaryta 30,800 litų.

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

B. J. Schegaus, President | J. Tysliava, Editor

Entered as Second Class Matter October 22, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879.

Telephone: EVergreen 7-7848

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus vardu ir adresu.
Nesunaudoti rankraščiai nesugrąžinami.

MONTREALO DIENOS

MARIJA AUKŠTAITĖ

Dar ne taip seniai klajojo vasardrungis vėjelis tavo širdies darželiais, o šiandien pūgos... Argi leisi išnešioti vėjams žieminiams paskutines lelijų gijas? O, Broli, Tu pergeras devyniems vėjams pūsti ir sukti veidmainybės malūną. Kam to reikia? Kam kiršinti žmones vienus prieš kitus? Juk žmonija taip reikalinga ramybės ir taikos gėlynų! Jei gali užmiršk, ką padarei. Grįšk į tiesos eldiją, ir vėl irkis ramiu Tėvynės meilės ežerėliu. Žiūrėk, kiek klajūnų, nepažįstančių net savo kelio, tad argi ir tu jau pavirsi į minią, išalkusią ne duonos, o kraujo. Pasverk sąžinės svarstyklėmis prakaito lašą, išlietą dėl duonos, ir kerštо nuodą dėl siekiančios garbės — kuris atsvers? Ne man jis reikalingas, o tik tau pačiam. Tik tuomet pats suprasi kur eini. Nepyk, jei primenu. Jei neprimінčiau, būčiau veidmainė ir nepastabi: Gana žemelė atsigėrė veidmainybės syvų, ir argi iš tų, kurie neša žmonijai šviesą, vėl laukti ko nesitikėta.

Gaila. Kam nepribrendo širdys motinų auklėtos! Juk ne viena sengalvėlė prarymojo nesuskaitytas nakteles. Ne viena savo kilniu sielos rūbu bandė apsupti kūdikio kelią doros, tiesos ir meilės kūrimui. Ne viena savo širdies atžalą su griausmu barė, žaibais dovanojo, su saule mylėjo, su debesimis verkė. Šiandien nustum ta tavo rankos palaima, ir nusigręžta nuo tavo maldos žodžių. Išpaiko žemė. Alkani ir alkani jos vaikai. Vieni ieško duonos, antri garbės, treti tur tu, papuošalų ir tuščių žemės vainikų...

Ak, kam tu apleista, vargšele žmogaus siela! Juk tik tu žmonijos aukščiausia dorovių pilis! Kas įkops tavo tobulybės laiptais į pažinimą tavo brangybės, tas nepaliks tavęs apleistos. Ir verkia šiandien milijonai sielų, ne savęs, o savo nerasto tako... tako į tiesos ir žmoniškumo pilį. Kūnai bando nardyti žemės kraujo ir erdvių okeanais, kad parneštų į širdžių židinį prarastą sielų poilsį, bet kerštо ir neapykantos kapinynas amžiais gobšumu nesotus. Jis atveria naujus ir naujus kapus žmoniškumui ir tiesai laidoti. Todėl broli, sesute, mes griskime naujus tiltus, kilnių širdžių plienu šarvuotus.

Pinkimės taikos ir vieningumo sugyvenimui

Ilgai šiuo klausimu tylėjau. Nors jau kelis kartus kairių jų spaudoje pasirodė klaidingų žinių, kad VVS skyrius Montreale susikūrė tik "ardyti" ir "griauti" kitas draugijas, kitų žmonių įsitikinimus ir "smerkti" kas nefašistiška. Taip manyti klaidinga. Ši Sąjunga kaip tik nori patarnauti žmonijai, žmoniškumui, teisei ir teisėtumui. Jos kelias nekaltas ir skriauda apkaišytas. O tą skriaudą, kurią padarė mums lenkai, išplėšdami Vilnių, ne tik kad mes, lietuviai, turime kelti aikštėn, bet privalome rodyti pasauliui, kiek susmukusios teisingume tautos, valstybės. Kad stipresnis vis grobuoniškai puola silpnesnįjį. Ir ko bijoti, kam smerkti tikrą Lietuvos vaiką, kurs gina nudrėkstą savo Tėvynės kūno žaizdą?.. VVS Montrealo skyrius niekados nesikėsino ir nesikėsins ką nors kilnaus griauti. Priešingai, užtars skriaudžiamuosius, padės statyti tautinę idėją, net ir nariais priima ne tik atskirus asmenis, bet ir organizuotas draugijas. Tik, žinoma, nekomunistiškas. Nes šių kelias — revoliucija, o mūsų taikos ir karčios tiesos žodis! O už tiesos žodį gali skambinti komunistų būgnai, o mes ieškosi me kelių atraizgyti Tėvynės širdį nuo plėšraus aro nagų.

Už garbingų namų slenkščio

Trijų Karalių vakarą, kada erdvių sietynas pasuko savo keliu, o jaunas mėnulio lankelis tviskėjo viršum vakarinės žvaigždės... Ten, į vakarų kraštą, pasuko mano pėdos. Tyliam name, gražiam salone, skleidėsi rožinė šviesa. Tai viso Montrealo garbingiausios lietuvių Bandžių šeimos namas. Ši šeima skleidžia gražiausius kultūros žiedus Montrealo tautinei katališkai visuomenei. Čia gailestingumo ir motiniško rūpesčio centras. Čia neišgirsi pasmerkimo, tik meilę ir dovanojimą. Šių namų meilės žadintoja tai kilnioji motinėlė, kuri, palenkus pečius sunkiai motynystės naštai, garbingai išauklėjo savo tautai keletą puikių žiedų. Iš jų du išsiskiria gražiausių sielų klestejimu — tai pavyzdingos mokytojos Elena ir Onutė. Jų nuopelnai k lti teks vieną gražią dienelę. Jos nieku nepavaduojamos sunkiai Montrealo lietuvybės dirvai.

Šiuose namuose rado prieglaudą ir viena našlaitė. Ji liko nuo mielos motinos rankų, turėdama vos pusantrų metų. Tėvas, likęs našliu su keturiais kūdikiais, iš skurdžios lūšnos pasibeldė į Bandžių duris. Jis be švelnaus tono kaip nukankintas vergas pareiškė:

— Jeigu norite, pasirinkite kurį iš mano vaikų, o jei ne aš atiduosiu prieglaudai, gatvei, ar prancūzams, man vistiek!.. Bandžiuvienė nemigo ir nerimo. Ji nuėjus pasirinko viena iš skurdžiausių, ligotą vargšę Marytę. Visa šeima laukė. Tą vakarą nė vienas iš namų neišėjo. Supirktu drabužėlių krūva pupsojo salione. Apelsinų, vynuogių kekės laukė naujos gyventojos. O šalta košė vėpsojo taurėlėse priruošta, uogelėmis apsegiota.

Vargšas, užguitas vargo kūdikis, kaip milijonai kitų, įneštas į naują gyvenimą pabūgo kaip žvėrelis. Nieko neėmė, nelietė, pabugusiomis akelėmis klaidžiojo po nematytas mėlynas "slyvas". Po geltonus "dynelius". Bėgo nuo šalto taurelės "ledučio"... Tik glaudėsi prie naujos motinėlės, prie jos rankų ir širdies... Slinko dienos, ji buvo ligonė. Neįprastas geras maistas yis tik jos netaisė. Bandžiai kviesdavo geriausią gydytoją, ir vis tik po kiek laiko Marytė pradėjo apsiprasti su nauju gyvenimu. Tik vieną vakarą, kada ant papuošto jos vardinėms stalo, užžiebė dvi žvakes, tada Marytė pradėjo nerimti. Jos akelės apsisėmė ašaromis ir ji maldaute maldauja:

— Užgesinkite žvakes... nes numirs ir šita mano motinėlė...

Tada visi suprato, kad mažutė našlaitė prisiminė skurdžioj lūšnoj spinksinčią žvakę prie savo motinos grabo...

Nuo to laiko praslinko daug dienų, mėnesių, net metų.. Šian dien Marytė myli sportą, moksla, o už vis labiausiai brangina kilniąją antrą motinėlę ir visą šią nepaprastai idealią šeimą.

Poeto Tysliavos poezijos vakaras

Montreal, Canada. — Šių metų vasario pabaigoje Montreale ruošiama poetui Tysliavai garbės vakaras. Vakare dalyvauti galės tik rinktieji kviesti svečiai. Šiuo vakaru rūpintis jau išrinkta komisija, parinkta vieta ir ruošiama programa.

Debesų Aras

Vienybės Dienraščio Metinis Koncertas
Vasario 13 d., 1938 M.
LABOR LYCEUM

MONTREALO LIETUVIŲ ŽINIOS

DARBININKŲ ALGOS SUTVARKYMAS

Quebec'o provincijos valdžia išleido naują įstatymą

Darbo valandų ir darbininkams algų tvarkymo komisijos vicepirmininkas George S. Cromp pranešė, kad šis ketvirtas iš eilės algų sutvarkymo įstatymas palies tik tuos darbininkus, kurie neįeina į unijas ir yra bejėgiai susitarti su darbdaviais.

Įstatymas įeis į galią tik vasario mėn. 15 d. 1938 m. Bet 108,000 darbininkų pasinaudos šiuo įstatymu tuojau. Iš 670,000 darbininkų, kurie uždirbdavo $551,000,000, pakėlus algas nuo 5% — 20%. susidarys $26,000,000.

Ne vienas darbininkas, kurį palies šis naujas įstatymas, išskyrus pasiuntinius, neturės gauti mažiau kaip $8.16 už 48 val. savaitėje, t. y. 17c valandai. Be to, už kiekvieną viršlaikio valandą bus mokama pusė valandos mokesčio daugiau. Taip pat pasiuntiniai neturės gauti mažiau kaip $5 per savaitę.

Nors šitoks mokestis neginčijamai yra mažas, kaip pasisako ir pats G. S. Cromp, bet vis dėlto bus padarytas žingsnis dėl pagerinimo gyvenimo sąlygų neorganizuotiems darbininkams. Gal kam ir atrodys, kad čia ne naujiena, jei darbininkas gaus tik 17c. valandai, neturėdamas tame darbe patyrimo. Bet mums, čionykščiams gyventojams, irgi nenaujiena, kad daug darbininkų dirbo po 7c valandai ir ne 48 valandas, bet 70—100 valandų savaitėje turėdavo dirbti. Už viršlaikį ne tik nemokėdavo daugiau, bet kartais dar mažiau. Siuvykloj X merginos gaudavo 15c. valandai, o viršlaikį išdirbusios gaudavo už kiekvieną valandą tik po 10c.. O kiek sekmadieniais žmonių dirbo! Aš pats esu dirbęs. Naujas įstatymas užtikrina kiekvienam 24 val. poilsio savaitėj.

Sutvarkys darbo valandas ir užmokestį

Industrijoj darbo savaitė turės 48 valandas, pramonėje — 54 val. Valandų sutvarkymas privers darbdavius imti daugiau darbininkų, nes už ilgesnes valandas turės viršlaikį mokėti.

Įdomu pažymėti, kad šis pertvarkymas gerokai paliečia provincijos mokytojus. Pav. kaikuriose vietose kaimų ir bažnytkaimių mokytojai gaudavo tik po $144 — $192 per metus, o dabar jie su butu gaus $300, be buto $400 per metus. Žinau, ir kelios lietuvai tės provincijoj yra mokytojos.

Iš surinktos statistikos pasirodo, kad trims dešimtims tūkstančių darbininkų bus pakeltos algos nuo 10c — 15c ir 25c per valandą, 48 val. per savaitę ir pusė valandos mokesčio daugiau už viršlaikį. Šeši tūkstančiai pasiuntinių (boy messengers) gaus pakeltas algas ir neturi būti mažesnės kaip $5. Trys tūkstančiai panaktinių gaus nuo 25c — 30c. per valandą. 25 tūkstančiai gatvėse ir prie durų pardavinėtojai, kurių algos buvo daugiausia komiso sąlygomis, gaus po 25c. p. v. ir dirbs 48 val. Malūnų palies apie tris tūkstančius darbininkų, kurie negalės dirbti mažiau kaip 25c per val. Alaus nešiotojai alinėse irgi bus apsaugoti nustatant minimumo algą nuo 15c — 25c p. v. neįskaitant "tips".

Raštininkai ir šoferiai turės gauti ne mažiau kaip 25c, bent 10 tūkstančių garažų darbininkų nuo 35 c. — 40 c. val. Be to, **kiekvienas darbininkas turės pilną teisę skųsti darbavį i teismą už komisijos nustatytos tvarkos sulaužymą. Teismas bus nemokamas.**

Asmenų, kurie uždirba daugiau kaip $60 per savaitę, naujas įstatymas neliečia dėl viršlaikio. Taip pat darbdavys, atsižiūrėdamas į šį naują įstatymą, neturi teisės nukirsti jo atlyginimą iki minėto minimumo .

Pilnas naujo įstatymo tekstas, kuris paskelbtas Motreal Star gruodžio 29 d. 1937 m., užimtų be reikalo daug vietos Vienybėje, nes įstatymas yra suskirstytas trims apygardoms (zone). Pirmoji apylinkė, kuri liečia Montrealo miestą, siekia 35 mylių spindulį. Tad bus mums naudinga su jo įstatymais susipažinti bent trumpai.

Darbininkų suskirstymas

Visi darbininkai yra suskirstyti į šešias kategorijas. Žiūrint kokį darbą jie gali dirbti. Kategorijos yra padalintos į klases: A, B. ir C. Į klasę A neturi įeiti mažiau kaip 60% visų darbininkų skaičiaus tos pačios kategorijos pas tą patį darbadvį. Į klasę B ne daugiau kaip 25% ir į klasę C ne daugiau kaip 15%.

Į pirmą kategoriją įeina visi industrijos ir komercijos įstaigų darbininkai: raštininkai, prižiūrėtojai, pardavėjai nuo durų iki durų, dirbtuvių fabrikų, malūnų, lentpiūvių, akmens skaldyklų, parduotuvių, kiemų, alinių, arklidžių ir įvairių gamyklų darbininkai Montreale ir visoje saloje. Ne vienas šios kategorijos darbininkas neturi dirbti pigiau, kaip nurodyta per valandą, klasės: A — (60%) 26c., kl. B — (25%), 24c.. kl. C. — (15%), 17c.

Vaisių ir daržovų nuėmimo sezone, kur dešimtukinėse parduotuvėse merginos dirbdavo už kelis centus, dabar negalės pigiau mokėti kaip 14c. per val. Sezonas prasideda nuo birželio 15 d. iki spalių 15 d.

Panaktinis, jei saugodamas dirba, 30c. p. val., nedirba tik saugoja, 25c. p. v. ir tik 48 darbo val. savaitėje.

Jei darbdavys samdys tik vieną darbininką iki šešių mėvieną, jis jam negali mokėti mažiau kaip 17c. val. Bet jei du ar tris, tai dviem privalo mokėti po 26 c. val., ir tretįjį darbininką po šešių mėnesių pakelti į laipsnį (klasę) B.

Laikiniai darbininkai, dirbdami mažiau 4 valandų per dieną ir 30 val. savaitėj, į minėtą klasifikaciją neįeina, bet jų minimalis atlyginimas turi būti 20c. p. v. Dienos darbininkui 30c. p. v.

Darbdavys neturi teisės savo darbininką perkelti iš aukštesnės klasės į žemesnę be šių įstatymų komisijos leidimo, arba paleisti iš darbo, jei komisija bus jį pakėlusi į aukštesnę klasę. Komisija kels darbininkus pati iš žemesnės klasės į aukštesnę pagal smulkius raportus iš darbdavio kas savaitę.

Į ketvirtą kategoriją įeina visi patarnautojai prie valgių ir gėrimų, k. a.: valgyklų, viešbučių, vaisvandenių, virėjai, keltų (eleveitorių) tarnautojai, visi turi gauti po 30c. val. Virėjų padėjėjai 20c p. v. ir durų vaikai po 10c. p. v.

Savaitė skaitosi 48 valandos, bet jei darbininkas dirbs tik 30 val. per savaitę ir daugiau kaip dešimt valandų per dieną, tai viršlaikis turės būti apmokamas laiką ir pusę. Bet jeigu jis dirbs mažiau kaip 4 valandas per dieną, darbdavys turi mokėti 4-rių val. mokestį. Taip pat jei darbinin kas atėjęs į darbą turės laukti, nežiūrint ar jis dirbs pagal valandas ar gabalus, už laukiamą laiką darbdavys turės užmokėti pilnai.

Klasės A darbininkas, dirbdamas kl. B arba C darbininko darbą, privalo gauti mokestį klasės A.

Nežiūrint to, kad minėtas įstatymas yra silpnesnis negu Ontario provincijoj, bet Montrealo biznieriai kelia didelį skandalą ir pranašauja "didelį" nedarbą, šiam įstatymui pradėjus galioti.

P. J.

DARBAI IR ĮVYKIAI

Sausio 9 d. šv. Kazimiero parapijos svetainėje įvyko šios parapijos chorui pagerbti vakarienė, kurią surengė klebonas su parapijos komitetu, išreikšdami parapijos dėkingumą už jų uolų darbavimąsi šiai parapijai.

Vakarienės nuotaika buvo labai linksma, su muzika, dainomis, alučiu ir vynu.

Be choristų, malonu buvo matyti ir kelios šeimynos svečių. Mokytojų Bandžiučių tėveliai, rašytoja ir Vilniaus Vadavimo Sąjungos sk. pirmininkė Marija Aukštaitė su savo vyru ir vaikučiu, Vytautas Širvydas iš Roses Point ir keli ehorisčių draugai.

Dvylika metų pažįstu mokytojas Bandžiūtes. Pirmą kartą man teko jas matyti sėdinčias prie stalo šios parapijos svetainėj! Neklysiu sakydamas, kad šios panelės yra gyvybės pulsas. Jos palaiko tokį kilnų, nenuilstamą veikimą šioj parapijoj. Kiek vakarienių jų rankos yra paruošusios: vardu vių, išleistuvių, vaidinimų scenoje.

Kaip būtų gražu, kad parapija suprastų ir įvertintų jų kilnius darbus nuo pat kūdikystės dienų ir leistų joms prie stalo sėsti drauge su kitais. Jos turi gabumų bei talentų kilniems darbams ir visados privalėtų prie garbės stalo atsisėsti, ne po virtuvę mėsą duoną, bulves piaustyti ir paskiau indus mazgoti.. Būtų gana tik geras žodis duoti kelioms moterims, merginoms ir vyrams, kurie su noru padėtų panašiuose parengimuose ir kartu patys pasilavintų vadovauti.

Sausio 23 d. šv. Kazimiero parapijos choras savo svetainėj vėl rengia vaidinimą ir dainų vakarą. Bus suvaidintos dvi labai juokingos komedijos ir choras yra išmokęs daug naujų dainų.

Montrealiečiai, nepraleiskite progos!

Sausio 8 d. įvyko šv. Onos pašalpinės draugijos šokių vakaras Vytauto klube. Nors po didelių švenčių, betgi žmonių į vakarą atsilankė 230. Taip, kad manoma, liks pelno draugijai.

P. J.

Kanada pagerbė Amerikos pilietį Dr.Lewis Wm. Douglass

Sausio 7 d. pirmas Jungtinių Amerikos Valstybių pilietis dr. Lewis Williams Douglas tapo Kanados vertingai pagerbtas, paskiriant jį McGill Universiteto viršininku (principal). Šis paskyrimas į tokią aukštą vietą dar labiau suartins šias tautas, kurios iki šiol ir taip maloniai ir pavyzdingai sugyvena.

Dr. Douglas buvęs Arizonos kongreso narys ir biudžeto tvarkytojas prie prezidento Roosevelto dar 1934 m. Jo šeima McGill universitetui yra gerai žinoma, nes jo senolis yra daug aukojęs McGill studentų butų įrengimams.

McGill universitetas yra vienas iš didžiausių Šiaurės Amerikos universitetų, kuris valdosi nepriklausomai nuo valdžios ir yra žinomas kaipo Kanados tautinis universitetas. Šį universitetą baigusieji Kanados studentai yra užėmę irgi kelias aukštas vietas USA.

LIŪDNOS JONUI KALĖDOS

Jonelis augo ant motinos kelių, be rūpesčio ir be vargo. Glausdavo jis savo švelniais lyg pūkeliais apaugusią galvelę prie savo motinos sunkiai dūsaujančios ir nuvargusios krūtinės. O, kaip jis tada buvo laimingas! Ir kiek motinai vilčių šypsojosi jos aprasotose akyse, kada ji savo išvargusiomis rankomis glostyda vo kūdikio galvelę.

Bėgo didmiesčio laikas kaip sriaunios ir triukšmingai kunkuliuojančios upės vanduo. Pakilusi upė be pasigailėjimo nuneša kas tik papuola ir gražiausius gėlynus užkloja tik dvokiančiu dumblu.

Taip bėgo ir Jonuko saldu sis gyvenimas. Jis stojo paaugėjęs į mokyklą ir kaip ir kiek vienas mokinys tikėjosi tapti dideliu žmogum, ištikimu tautai ir žmonijai. Tvirtai pasižadėjo atsiteisti savo mylimajai močiutei už jos neįkainojamus vargus ir tas naktis, kurias ji praleido klūpodama su išblyškusiu veidu be miego, nukankinta dienos darbų, prie jo lopšelio. Jis manė priglausti prie savo stambios vyriškos krūtinės jos vargo sidabru nubaltintą galvelę. Mokslas sekėsi Jonukui kol suaugo berniuku ir vis šviesesnės dienos jam šypsojosi ateityje.

Bet, štai, prieš keletą metų jo tėveliams silpnai vairuojant gyvenimo laivelį, kilus žiauri audra sutraukė moterystės ryšius... Sudaužė ideališkąjį jų laivelį į šipulius ir kilniausius siekimus sumindžio jo į neapykantą dvokiantį didmiesčio dumblyną. "Laimės neradau su pirmuoju vyru, — šaukė moteris. "Laisvės neturėjau su šia moterim", — kartojo vyras. Dabar jiedu laisvi ir laimingi...

Jonelis jau buvo išaugęs Jo nu ir aiškiai suprato šio tėvų žygio smūgį šeimyniniam gyvenimui. Apleido motiną ir nenorėjo jos daugiau pažinti, kol tik ji bus su kitu vyru. Nustojo mokytis. Bet būdamas dar jaunas nepratęs savarankiškai pragyvenimą pasidaryti, nešė begalinį skurdą prie svetimųjų. Susitiko įvairios rūšies gyvenimo draugų ir sunku buvo jam be motiniško žodžio ir prieglaudos.

Jonas ištisas dienas ir metus vaikščiojo nuo dirbtuvės prie dirbtuvės, ieškodamas darbo, bet niekur negalėdavo gauti ir nuliūdęs grįždavo į savo tuščią kambarėlį be laimės. Nyku jaunai sielai buvo gyventi vienatvėje. Jis matė, kaip jaunimas linksminosi ir gražiai apsirengę su draugais vaikščiodavo.

Kada žemė, pasipuošusi baltu žiemos rūbu, kilniai laukė Šv. Kalėdų su visu krikščioniškų pasauliu, Jonas išėjo į minias viliojančias miesto gatvės. Jis matė kaip blizga pasipuošę parduotuvių langai... žmonės apsikrovę ryšulių ryšu lėliais nešėsi kalėdines dovanas. Girdėjo kaip skamba kalėdinės giesmės ir dainos. Ilgai, ilgai stovėjęs prie skerspatvio kampo, sustiro į medinį stulpelį... Stumdė jį praeidami žmonės pečiais lyg nudžiūvusį, belapį, medį, purtydami stambias jo ašaras, kurios ritosi per išblyškusius Jono skruostus... Jis neturėjo iš ko nusipirkti nors mažiausią dovanėlę, neturėjo kam pirkti ir ne turėjo nė iš ko laukti... Ir taip lengvais žingsniais pardūlino į savo nykų kambarėlį.

Kūčių vakaras... Jonas stovėjo lyg kūnas be sielos prie savo kambario langelio ir, įsmeigęs savo beviltės akis sekė sniego blizgėjimą ant storai apsnigtų stogų. Mėnulis tik vienas siuntė jam Kalėdų sveikinimus, glostydamas nusiminusį jo veidą... "Ramybė žemėje geros valios žmonėms"... kartojo jo sukibusios lūpos.

Bet tos ramybės, matyti, neturėjo jo motina. Plyšo jos motiniška širdis. Ir štai jis išvydo ją stovinčią jo kambarėlio tarpduryje. Ištiesė jis savo rankas jai ir puolęs apkabino ją į glėbį.

Bet suakmenėjęs dumblas negalėjo prabilti... Palikusi kelias dovanėles ir vėl išėjo savo keliais, netarusi nė žodžio.

Jonas paglostė jos pečius, išleisdamas pro duris, ir grįžęs krito kaip akmuo į lovą suplyšusia širdim ir be žado...

Skambino varpai ir aidėjo Kalėdų giesmės... Sveikinosi giminės, žvangino stiklus. Tik Jono niekas nežinojo. Nežinojo, kad jis kaip akmuo be žado per tris dienas gulėjo.

Trečią dieną subėgo giminės, daktaras su ambulansu ir policija... Jonas ir šiandien dar be žado ligoninėje.

P. Jasutis

Tel.: LInden 2-2594 Tel.: ELizabeth 2-0857

BUDRECKIŲ
Laidotuvių Biuras

Geriausiai patarnauja visais reikalais

242 So. Wood Avenue, Linden, New Jersey
105 Second Street Elizabeth, New Jeresey

GENERALINIAI KONTRAKTORIAI

KARPENTERIAI - MŪRININKAI
DAŽYTOJAI - TINKUOTOJAI

JUOZAS MICKŪNAS
70-03 60th AVENUE,
MASPETH, N. Y.

TOMAS LESAYUS
26 CROSBY AVENUE,
HYLAND PARK, L.I.

Tel. Applegate 7-3849

VIENYBĖ

NAMŲ SAVININKŲ DĖMESIUI

Lithuanian Home Owners Association of Greater New York, Inc. metinis susirinkimas įvyks šį penktadienį, sausio 14 d. 7:30 val. vakare, Apreiškimo parapijos salėje. North 5th ir Havemeyer Sts., Brooklyn, N. Y.

Šiame susirinkime bus renkama valdyba ir direktoriatas. Bus pranešimai apie organizacijos veiklą ir ateities darbus. Adv. Cl. Voketaitis duos pranešimą apie vandens taksų sumažinimo kovos eigą: yra užkviestas ir svetimtautis žymus kalbėtojas. Žodžiu, šis susirinkimas bus svarbus ir įdomus.

Visi organizacijos nariai, ir norintieji susipažinti su namų savininkų veikla bei prisidėti prie veikiančių, namu savininkai yra kviečiami atsilankyti į šį reikšmingą susirinkimą, kurio dalyvius dar žada alučiu pavaišinti — Kleen-Kol anglių kompanijos savininkas Petras Lisauskas.

Šia proga yra pravartu priminti, kad Lietuvių Namų Savininkų organizacijos balius įvyks šeštadienio vakare, sausio 29 d., Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne. Esate kviečiami dalyvauti.

J. P. Mačiulis, pirm.

GRAŽUS ŠEIMININIS PASILINKSMINIMAS

Šeštadienį sausio 8 d. Liet. Amer. Piliečių Klubo salėje buvo šeimininio pobūdžio Geležinio Vilko Draugovės pasilinksminimas.

Dalyvavo Litaunicos klubo narių, Birutės Merginų klubo narės ir šiaip daugelis draugų.

Vilkai dėkingi visiems, kurie atsilankė ir prisidėjo vienokiu ar kitokiu darbu, o ypač Lugauskui, Žurnauskui, Latiniui, Pronskui, Kebliui, Žemguliui ir bendrai visiems nuoširdus ačiū.

B. M.

VAKARIENĖ STELMOKAMS PAGERBTI

Sekmadienį sausio 9 d. Joe Flowers (Central Hotel) 33-01 Greenpoint Ave., Blissville, L. I. buvo surengta Petrui ir Domicelei Stelmokams "surprise party" vakarienė jų 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių proga. Žmonių buvo virš 150. Kalbėjo šie asmenys: jubiliejatai Petras ir Domicelė Stelmokai, piršlys Grigaliūnas, svočia Balkūnienė ir šie draugai bei pažįstami: V. Kaminskas, A. Kaminskas, Jonas Kaminskas, Juozas Kaminskas, K. Milkūnas, J. Dambrauskas, kleb. kun. Balkūnas, kun. Lekesčius, Šlapikas, Bagočiūnas, P. Svetika, Zabelskis, J. Mackevičius, Br. Mockus, Kučinskas, M. Pankevičienė, Grigaliūnienė ir M. Chupas. Vėliau keletą gražių dainų padainavo P. Stelmokas, Grigaliūnas ir Chupas. Visą šią vakarienę surengė Chupai, Pankevičiai, Merkūnai, jei neklystu, o kartu rengė ir patarnavo M. Zastanavičiai, Mrs. Vaitkevičienė, Mrs. Chupas, Stelmokaitės, Vaitkevičiūtės, p-lė Alsis, Mrs. Johnson, J. A. Karpavičius ir Joe Flowers.

Vakarienės metu visi dalyviai buvo nufotografuoti. Po vakarienės prie geros muzikos buvo šokiai iki vėlumos.

Linkiu jubilijatams linksmiausio ir laimingiausio šeimininio gyvenimo, o kartu sulaukti auksinio jubiliejaus.

Garbė visiems blissvilliečiams, kurie rengė ir dalyvavo šiose pagerbtuvėse.

Br. Mockus

Matusevičiaus metinė vakarienė pasisekė

Pereitą sekmadienį Lietuvių Amerikos Piliečių Klube įvyko V. Matusevičiaus Radio Valandos metinė vakarienė. Šiais metais susirinko apie 400 žmonių, Vinco radio programų klausytojų ir draugų.

Kaip paprastai ir šį kartą vakarienė ir šokiai praėjo labai linksmoje nuotaikoje. Matyti, kad Matusevičiaus populiariškumas dar gana didelis.

Skaitykit Vienybę

Brooklyno TRUBADURŲ KVARTETAS

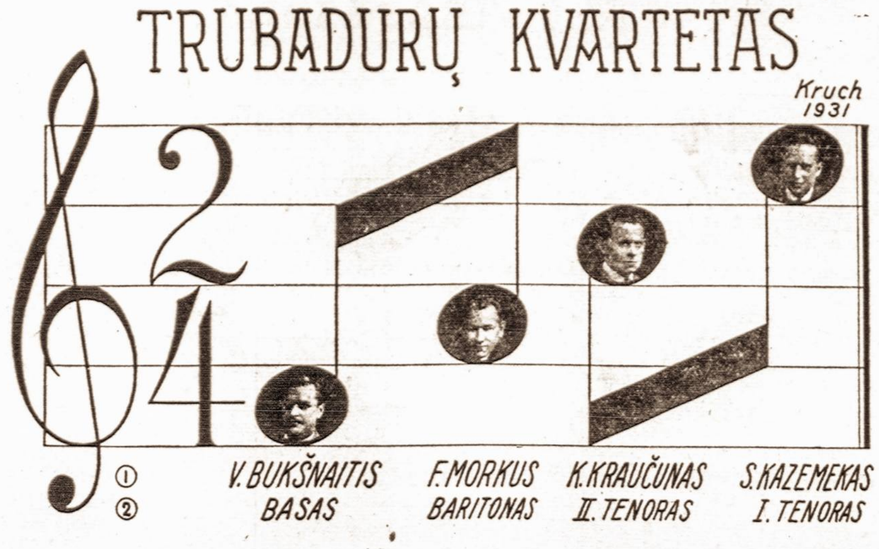

Brooklyno Trubadūrų Kvartetas, kuris dalyvaus Vienybės dienraščio metiniame koncerte vasario 13 d., Labor Lyceum, Brooklyn, N. Y.

Buvęs Kubos prezidentas. — Buvęs Kubos prezidentas Gerardo Machado ir jo sekretorius Fernando Villapol. Machado šiomis dienomis išleistas iš New Yorko ligoninės, kur jis gydėsi. Jis išvyko į Bermudą. Machado buvo apkaltintas už išeikvojimą Kubos pinigų, bet neseniai jis išteisintas.

IŠ MOTERŲ VIENYBĖS VEIKIMO

Trečiadienį sausio 5 d. buvo pirmas šių metų susirinkimas. Narių susirinko suvirš keturiasdešimts. Susirinkimą atidarė pirm. Buivydienė, pakvietė nares užsimokėti mėnesines duokles ir svarstyti dienos reikalai. Taip pat buvo išleistas SLA Albumas, rodos jau paskutinis, šį kartą laimėtoja buvo p. Prūsaitienė.

Toliau pirmininkė pranešė gerą naujieną, kad sekančiame socialiam susirinkime atsilankys konsulo žmona p. Budrienė. Dar nesužinota ar ji mums skaitys paskaitą, ar šiaip pakalbės keleta žodžių.

Bus labai malonu turėti tokią kilnę moterį.

Beje, pereitam socialiam susirinkime labai įdomę ir pamokinančią paskaitą skaitė dr. Aldona Šliūpaitė, kuriai šia proga reiškiame nuoširdžią padėką.

Moterų Vienybės Draugija reiškia nuoširdų ačiū visiems, kurie taip skaitlingai buvo atsilankė į mūsų Naujų Metų banketą ir kartu atsiprašom už trūkumus. Mes ateityje mėginsime klaidas atitaisyti.

U. B.

MIESTO GYVENTOJŲ ATSAKOMYBĖ

Kaip nežiūrėsi į New Yorko nelaimingų atsitikimų problemą, vis tiek galų gale reikia pripažinti, kad patys gyventojai atsakomingi už visas auto nelaimes mieste, nežiūrint ar jie važinėja automobiliais ar pėsti vaikštinėja gatvėmis. Automobilistas turi visuomet atsargiai važinėti, o pėsčias žmogus visuomet atsargiai vaikščioti. Vieno ar kito menkiausias neatsargumas paprastai baigiasi nelaime, vieno ar dviejų žmonių sužeidimu arnet mirtimi.

Taigi, visiems užsimoka būti atsargiems, kooperuoti policijai ir žiūrėti trafiko signalų. Tuomet nebus tiek nelaimingų atsitikimų su automobiliais.

K.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

VIENYBĖS DIENRAŠČIO METINIS KONCERTAS
Vasario 13 d. 1938 metais
LABOR LYCEUM SALĖJE

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiais laivais į visas šalis.
- Generalinė apdrauda. — Namai, automobiliai
- Nuosavybių pardavojimas ir administravimas.
- Importavimas maisto produktų iš Lietuvos.
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi.
- Notaras — Tvirtina visokius dokumentus.

A. S. TREČIOKAS
314 WALNUT ST., NEWARK, N. J.
KAMPAS ADAMS STREET
Telefonas, Market 2-4867

Central Brooklyno Lietuviai Biznieriai

L. ALEKSIEJUS
Restauranas su Gėrimais
33 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUm. 6-9108

T. Kulber
Restauranas ir Gėrimai
85 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

V. KRAUČUNAS
BAR and GRILL
Restaurant
50 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

K. BAGDONAS
Drabužių Krautuvė
53 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

M. SIRUTIS
LUNCH ROOM
48 Gold Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUmberland 6-8629

J. ŠNIRAS
Sarton Restaurant
BAR and GRILL
181 Pearl Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUm. 6-7626

D. RAŠKEVIČIUS
Meat Market and Groceries
38 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

FRANK BLOCK
Dealer in choice
BEEF, PORK and LAMB
59 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

J. BAKANAUSKAS
Restaurant
BAR and GRILL
55 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MAin 4-8746

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Aidone
FOR Almost Immediate Relief of COLDS, HEADACHES, NEURALGIA AND MUSCULAR PAINS
NOVOGEN LABORATORIES BROOKLYN, NEW YORK

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti P. A. URBONO ir kitose vaistinėse
P. A. URBONO VAISTINĖS
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. Tel. Havemeyer 8-2927
61-02 Grand Avenue, Maspeth, L. I. Tel. Havemeyer 8-2782

SKAITYKITE VIENYBĘ

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street, Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5843

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS
54-41 — 72nd St., Maspeth, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. Newtown 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Av., Brooklyn, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Av., Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR AFRIKOS ŽMOGVAGIAI

Edgar Rice Burrougns

136. Degdamas piktumu Kavandavanda prieangyje sutiko Ydeni vedantį pagautą Sborovą. "Uždaryk jį kur nors. Aš pasikalbėsiu su juo rytoj". Ydeni įstūmė kunigaikštį į kambarėlį, kuris pasitaikė gretimai su Jane.

Užrakinęs kunigaikštį Ydeni nuėjo. Tuo tarpu Ogdli aiškino Janei: "Dabar aš pasislėpsiu nuo Kavandavandos. Vėliau ateisiu ir tave išleisiu". Janė reikalavo: "Turi išleisti ir Anetę. Ji gretimame kambary".

Per sieną kunigaikštis girdėjo neaiškią Ogdlio kalbą. Šiam išėjus, jis pradėjo grabinėti sieną ir rado duris, bet negalėjo atidaryti. Janė manydama, kad brazdinasi Anetė, atkišo sklendę ir atidarė duris.

Per atidarytas duris įėjo ne Anetė, tik kunigaikštis Sborov! Netikėtai pamatęs prieš save vienui vieną Janę Sborovas užsidegė beprotišku gašlumu ir su iškėstu glėbiu puolėsi prie Janės lyg liūtas!

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

New York Public Library 470 Fifth Ave.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY JAN 15 1938 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAI. 11 (303) N. BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1938 M., SAUSIO-JANUARY 14 D. KAINA 3 CENTAI

Sausio 15 dieną lygiai penkiolika metų, kai Klaipėdos kraštas grįžo Lietuvai. Šią svarbią sukaktį turėtų paminėti visos lietuvių kolonijos, visos mūsų organizacijos.

TELEGRAMOS IŠ LIETUVOS

KAUNAS. — Nuo sausio 1 d. įkurta ir pradėjo veikti Anglo-Lithuanian Shiping Company. Tos Bendrovės keli laivai palaikys nuolatinius reguliarius reisus tarp Londono ir Klaipėdos. Bendrovės prezidentu išrinktas lordas Inverfort, iš lietuvių direktorium įėjo Balickas.

KAUNAS. — Pieninkystei Lietuvoje besiplečiant, 1937 metais sviesto eksportuota arti 15 milijonų kilogramų.

KAUNAS. — Velykinis Koncertas Anglijai. British Broadcasting Corporation paprašė Kauno radiofoną Velykoms suruošti vienos valandos lietuvių velykinės muzikos koncertą, kurį pertransliuosiančios visos tos Corporation radio stotys.

VILNIUS. — Lenkų laikraščiai praneša esą Vilniaus krašte susekę slaptą Vilniui Vaduoti Sąjungą ir suėmę keliolika lietuvių.

ROMA. — Šv. Tėvas privačioje audiencijoje priėmė Lietuvos Atstovą prie Šv. Sosto Graužinį, kuris perdavė Valstybės prezidento ir Vyriausybės sveikinimus Naujiesiems Metams. Šv. Tėvas pavedė p. Graužiniui perduoti savo sveikinimus ir palaiminimus Valstybės prezidentui asmeniškai, Lietuvos Vyriausybei bei lietuvių tautai. Pabrėžė savo meilę Lietuvai, palinkėjo didingos ateities ir visokiariopos gerovės.

BERLYNAS. — Sausio 10 d. vokiečių spauda komentuodama Lietuvos prezidento kalbą tautininkams konstatuoja, kad įtakingiausias asmuo pasmerkė mažumu persekiojimus, kaip tai daro lenkai lietuviams Vilniuje.

BRITAI STATO TVIRTOVES IR BAZES PIETINĖS AFRIKOS PAKRAŠČIUOSE

Kilus karui, priešas lengvai gali užblokuoti anglams kelią per Suezo kanalą

LONDON, sausio 13 d. — Didžioji Britanija, numatydama, kad karui kilus, priešas gali užblokuoti Suezo kanalą ir nutraukti dabartinį Anglijos susisiekimą su savo kolonijomis, pradėjo statyti naujas tvirtoves ir karo bazes Pietinės Afrikos pakraščiuose apsaugoti antrąjį anglų kelią į kolonijas.

Šis antrasis kelias nors ir yra daug ilgesnis, negu per Vidužemio jūrą ir Suezo kanalą, karo metu anglai būtų priversti juo naudotis, nes Suezo kanalo užblokavimas lengvas ir prieinamas, ypač toms valstybėms, kurios yra Vidužemio jūroje ir turi kolonijų Afrikoje.

Cape Town, Pietinėje Afrikoje numatoma pastatyti didžiausią karo laivų bazę, kuri anglams kainuos apie 175,000,000. Minėta suma jau asignuota.

Afrikos pakraščių tvirtovėse bus pastatytos 16 ir 15 colių kalibro didžiosios jūrinės armotos.

Žuvęs lėktuvas. — Dvidešimts vieno tono didelis lėktuvas Samoan Clipper, kuris užsidegė ore ir nukrito netoli Pago Pago salos. Lėktuvas skrido į Naująją Zelandiją ir Australiją.

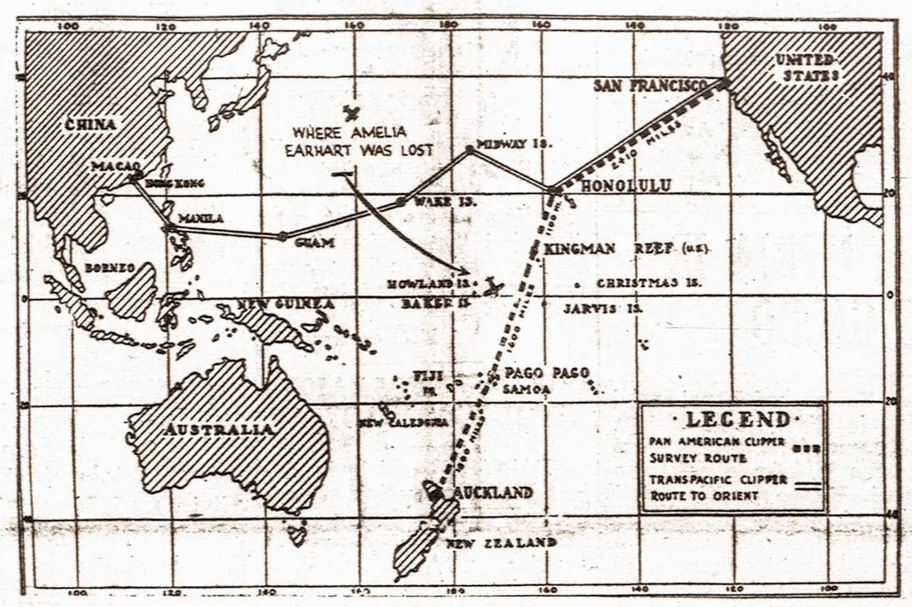

Samoan Clipper lėktuvo kelias. — Pan-American Samoan Clipper keleivinio lėktuvo kelias iš San Francisco į Naująją Zelandiją. Lėktuvas užsidegė ir krito į jūras netoli Pago Pago slos. Žuvo visa lėktuvo įgula. Keleivių nebuvo, nes šis skridimas buvo tik bandomasis.

SAMOAN CLIPPER LĖKTUVAS ŽUVO PAGO PAGO SALŲ APYLINKĖJE

Karo laivas rado lėktuvo likučius plūduruojanči salų pakraščiuose

Kapitonas. — Edwin C. Musick, Samoan Clipper lėktuvo kapitonas, kuris kartu su kitais įgulos nariais žuvo lėktuvo nelaimėje.

PAGO PAGO, Samoa, sausio 13 d. — Dvidešimts vieno tono didžiulis Samoan Clipper keleivinis Pan-American linijos lėktuvas, kuris atidarė oro susisiekimą tarp Jungtinių Valstybių ir Australijos, užvakar bandydamas nusileisti Pago Pago salų apylinkėje, sprogo ir sudegė. Vakar U. S. A. aviacijos bazės karo laivas. Tutuila apylinkėje rado lėktuvo dalis plūduruojančias salos pakraščiuose.

Visa lėktuvo įgula su transvandenynu oro susisiekimo pionierium kapitonu Edwin C. Musick žuvo liepsnose.

Vakar buvo pranešta, kad kapitonas Musick per radio užvakar pranešė, kad sugedo vienas lėktuvo motoras ir jis bando nusileisti Pago Pago salų apylinkėje. Nuo to laiko nieko nebuvo girdėti.

Sprendžiama, kad Musick norėdamas nusileisti pradėjo išleisti iš lėktuvo bakų gazoliną, kad lėktuva palengvinti. Matoma išleidžiamas gazolinas užsidegė ir lėktuvo bakai sprogo.

Su Samoan Clipper žuvo šie žmonės: Kapitonas Edwin C. Musick, Cecil G. Sellers, Paul S. Brunk, F. J. Mac Lean, J. W. Stickrod, J. A. Brooks ir T. J. Findley, visi lėktuvo įgulos tarnautojai.

Pastebėtina, kad kapitonas Musick buvo vienas iš geriausių Pan-American oro linijos lakūnų, kuris yra skridęs vieną milijona mylių be jokio nelaimingo atsitikimo.

Ši nelaimė, sako ekspertai, įvyko dėl tų pačių priežasčių, dėl kurių žuvo didysis Vokietijos cepelinas Hindenburg.

Iki šiol U. S. A. karo laivai ir lėktuvai vis dar skraido Pago Pago salu apylinkėje ieškodami daugiau sudegusio lėktuvo liekanų. Tikimasi surasti bent koki žuvusių lakūnų pėdsaką. Kiti sako, kad gal kai kuriems lėktuvo įgulos nariams pavyko stebūklingu būdu išsigelbėti, bet viltis labai maža.

AUSTRIJA IR VENGRIJA PRIPAŽINO FRANCO VALDŽIĄ DE JURE

BUDAPEST, Vengrija, sausio 13 d. — Vakar Budapeste įvyko tarptautinė konferencija, kurioje dalyvavo Austrija, Vengrija ir Italija. Po konferencijos Vengrija ir Austrija pasižadėjo jo pripažinti Ispanijos frankistų vyriausybę de jure, bet atsisakė dėtis prie Romos—Berlyno—Tokio antikomunistinės sąjungos.

ITALIJA PASIUNTĖ 8,000 KAREIVIŲ Į ISPANIJĄ

WASHINGTON, sausio 13 d. — U. S. A. vyriausybės gautomis žiniomis, šiomis dienomis Italija pasiuntusi į Ispaniją dar 8,000 kareivių "savanoriu". Visi italai tuojau nugabenti į Teruel frontą, kur frankistai ruošiasi vėl pulti Teruel miestą.

BUS DRAMATIZUOJAMI ŽYMESNIU AUTORIŲ VEIKALAI

KAUNAS. — Iki šiol Lietuvos Valstybės Teatrui veik nieks nebandė dramatizuoti žymesniu autorių veikalus. Kitose valstybėse tas seniai daroma. Pavyzdžiui, prie Latvijos Nacionalinio ir Dailės teatrų yra dramaturgas, kuris ne tik dalyvauja dramos repertuaro komisijoje parenkant veikalus, bet taip pat dramatizuoja žymesnius prozos veikalus, kurie teatre turi gerą pasisekimą. Pastaruoju laiku ir Lietuvos Valstybės Teatro vadovybė šį klausimą svarsto ir ateityje manoma pastatyti vieno kito žymesnio auotriaus, pirmoje vietoje savųjų, dramatizuoti veikalai.

ARTISTAS J. MILTINIS IŠVYKSTA Į LONDONĄ

LONDON. — Valstybės Teatro artistas Juozas Miltinis, kuris ilgesnį laiką režisūrą studijavo Paryžiuje ir dalyvavo keliose filmose, šiomis dienomis išvyksta į Londoną. Jis iš Valstybės Teatro pasitraukia ir Londone studijuos teatro ir filmų meną. Be to, Miltinis nori plačiau susipažinti su Šekspyro teatrais ir moderniąja anglų dramaturgija. Kitą sezona Miltiniui bus leista Valstybės Teatre surežisuoti jo pasirinktas veikalas.

KLAIPĖDA. — Palyginus su 1936 metais, per 1937 metų 11 mėnesių išvežta 61.526 už 13,2 mil. litų. Per tą patį laiką 1936 metais 52.606 už 9,6 mil. lt.

VATIKANAS NORI TAIKOS SU HITLERIU

BERLIN. — Vėliausiu laiku tarp Vatikano ir Vokietijos pradėjo reikštis noras susitaikyti ir atnaujinti draugingus santykius. Vatikanas vakar pasiuntė Vokietijai draugingo turinio notą, į kurią Vokietija taip pat draugingai atsakė.

Atrodo, kad visi Vatikano ir Vokietijos ginčai dėl kunigų ir vienuolių persekiojmu Voketijoje bus netrukus baigti.

LENKIJOJ VĖL NAUJA PARTIJA

VARŠUVA. — Lenkijoje įsisteigė nauja nacionalsocialinė lenkų partija. Tą partiją vyriausybė leido įsteigti. Jai vadovauja Grala ir Glinskis, kurie buvo prieš kurį laiką uždraustos lenkų nacionalsocialistinės partijos vadai. Naujoji organizacija žada leisti savo laikraštį.

JAPONIJA PASIŪLYS KINIJAI NAUJAS TAIKOS SĄLYGAS

Jeigu Kinija atsisakys naujo pasiūlymo, Japonija kovos iki kinų nacionalistai bus sunaikinti

TOKIO, Japonija, sausio 13 d. — Japonijos Imperijalinė konferencija, kuri įvyko šiomis dienomis, kaip dabar skelbiama nutarė pasiūlyti Kinijai naujaus taikos sąlygas. Jeigu Kinija ir šį kartą atsisakytų tas sąlygas priimti, tai Japonijai lieka tik vienas kelias: kariauti su Kinija iki Kinjos nacionalistai visai bus sunaikinti.

Konferencijoje vienas admirolas pasiūlė paskelbti Kinijai karą, bet kiti visi atstovai pasipriešino ir nurodė, kad karo paskelbimas gali sudaryti didelių kliūčių Japonijai vykdyti sumanymus Kinijoje.

AIRIU IR ANGLU KONFERENCIJA LONDONE

LONDON, sausio 13 d. — Ateinantį pirmadienį Londone įvyks Didžiosios Britanijos ir Airijos vyriausybės vadų konferencija Airijos Anglijos santykių reikalu. Konferencijoje dalyvaus Airijos prezidentas De Valera ir Anglijos ministeris pirmininkas Neville Chamberlain.

Bus sprendžiami abiejų šalių politiniai ir ekonominiai santykiai, taip pat numatoma kalbėti Airijos karo laivyno steigimo reikalu. Airija norėtų, kad Anglija pagelbėtų airiams įsteigti savo karo laivyną.

370,000 LT. BETURČIAMS GYDYTI

KAUNAS. — Šiais metais beturčiams gydyti Kauno Miesto Savivaldybė metų pradžioje viso buvo numačiusi išleisti apie 290,000 litų. Tačiau, kaip pasirodė, praktikoje šių pinigų teužteko tik pirmiesiems dešimčiai mėnesių. Per juos vienus tam reikalui išleista 289,957 litai. Todėl šiam reikalui kreditus dabar teko padidinti ir dabar tam yra paskirta dar 80.000 litų. Tuo būdu viso šiemet beturčiams gydyti Kauno miesto savivaldybė išleisianti net apie 370,000 litų.

KLAIPĖDOJE 50,000 GYVENTOJŲ

KLAIPĖDA. — Paskutiniojo Klaipėdos miesto gyventojų surašinėjimo daviniais, kaip praneša miesto policija, dabar mieste gyvena per 50,000 gyventojų.

KAIP ŠIEMET BUS KOVOJAMA SU NEDARBU

KAUNAS. — Šiuo metu, vienas iš svarbiausių Vidaus Reikalų Ministerijos rūpesčių, yra kovos su nedarbu reikalai. Ateinantiems metams šiems reikalams paskirta apie 3,200,000 litų, o iš viso socialinės globos reikalams apie 10 milijonų litų.

U. S. A. RUOŠASI DIDŽIAUSIEMS KARO MANEVRAMS

WASHINGTON, sausio 13 d. — Jungtinių Valstybių karo laivynas ir aviacija ruošiasi didžiausiems karo laivyno manevrams Amerikos istorijoje. Manevrai įvyks vasario mėnesį Culebra salų apylinkėje ir Karibų jūroje. Manevruose šį kartą dalyvaus karo laivynas, karo aviacija ir kariuomenė. Vėliau bus kiti karo laivyno ir aviacijos manevrai Ramiajam vandenyne netoli Havajų salų.

SENOVĖS PINIGAI LIETUVOS MUZIEJAMS

KRETINGA. — Labai vertingą dovaną perdavė Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejui ir Kretingos muziejui ūkininkas Juozas Drungilas, Baublių kaimo, Kartenos valsčiaus. Jis savo lauke išarė puodą senoviškų sidabrinių pinigų, 5 kilogramus svorio, apie 1,800 monetų. Tas tai monetas ir padovanojo muziejams. Pinigai įvairių valstybių: švedų 1667 metų su Karolio XI atvaizdu, 1770 metu su Karolio XII atvaizdu, Belgijos — Olandijos 1683 metų, Prūsijos 1668, 1702 metų su Fridriko atvaizdu ir t.t. Taip pat yra įdomių Lietuvos, Lenkijos valstybės monetų, kurių vienoje pusėje yra išmušti Lietuvos Vytis ir lenku erelis, kitoje — Augusto III atvaizdas. Lenkų valstybės monetų yra su ženklais: XXX, GRO, POL ir kt. Toje vietoje, kur pinigai buvo iškasti, senų žmonių pasakojimu, kadaise yra buvusi karčiama. Gal būt karčiamninkas ar kas kitas sutaupas buvo pasidėjęs į anais laikais saugiausią "banką" — užkasęs į žemę.

PREZIDENTAS ROOSEVELTAS ŠAUKIA KITĄ PRAMONININKŲ KONFERENCIJĄ

Nori, kad pramonė ir vyriausybė bendromis jėgomis rūpintųsi pašalinti ekonominį "atoslūgį"

WASHINGTON, sausio 13 d. — Prezidentas Rooseveltas, šiomis dienomis tarėsi su grupe Amerikos pramonininkų, dabar paskelbė, kad ateinančią savaitę jis šaukia kitą pramonininkų ir vyriausybės atstovų konferenciją, kurioje dalyvauti pakviesti net 56 žymūs Amerikos pramonininkai ir finansininkai.

Tos konferencijos, kaip jau buvo anksčiau pranešta, šaukiamos tikslu sutaikyti pramonę su vyriausybe ir vėliau bendromis jėgomis rasti būdų pagerinti Amerikos ekonominę būklę.

Vyriausybei svarbu, kad krašte būtų pastoviu darbų pramonėje, sumažinti nedarbą ir, jeigu yra galimybės, sureguliuoti produkciją taip, kad ateityje būtų galima išvengti ekonominių depresijų.

PASIŪLĖ KONGRESUI SUVIENODINTI AMERIKOJE DIVORSŲ ĮSTATYMUS

Sako, būtų mažiau divorsų ir šeimyninis gyvenimas Amerikoje pasidarytų pastovesnis

WASHINGTON, sausio 13 d. — Jungtinių Valstybių Atstovu Rūmu narys Samuel Dickstein (dem. N. Y.) įteikė Kongresui naują įstatymo projektą, kuriuo norima visoje Amerikoje suvienodinti vedybų ir divorsų įstatymas.

Kaip žinoma, iki šiol vienoje valstybėje yra tik vienas ar du būdai divorsams gauti, o tuo tarpu kitose yra šeši, septyni ir daugiau būdu. Pagal naująjį įstatyma visose valstybėse būtu lygiai šešios legališkos priežastys divorsą gauti.

Įstatymo projekto autorius, sako, kad suvienodinus vedybų ir divorsų įstatymą, išnyktų greitos vedybos, sumažėtų divorsu skaičius ir aplamai, Amerikos gyventojų šeimyninis gyvenimas būtų pastovesnis ir patvaresnis.

Divorsą visoj Amerikoj būtų galima gauti už neištikimybę, žiaurumą, blogą elgimasi, girtuokliavimą, šeimos neišlaikymą, beprotybę ir, jeigu vyras ar moteris yra kriminalistas.

Vėliausiu laiku Lietuvoje dažnos sniego pūgos labai apsunkina judėjimą Lietuvos geležinkeliais.

ORAS

Numatoma: Giedra. Mažas pasikeitimas temperatūroje. Naktį gali būti lietaus ar sniego.

Saulė teka 7:19, leidžiasi 4:51. Dienos ilgis 9 val. 30 min.

GERIAUSIA LIETUVIUS KOLONIZUOTI PIETŲ AMERIKOJE

Pietų Amerikos lietuvių veikėjų nuomonės kolonizacijos reikalu

Daugiausia lietuvių kolonizacijos reikalu yra susidomėję ir susirūpinę Pietų Amerikos lietuviai. Šis reikalas tarp lietuvių ypač plačiai buvo pajudintas ir plačiai svarstomas šią vasarą gen. Vl. Nagevičiui lankantis Pietų Amerikos lietuvių kolonijose. Lietuvių kolonizacijos Pietų Amerikoje reikalu tenykščiai vietiniai lietuviai veikėjai gen. V. Nagevičiui yra gana plačiai išdėstę savo nuomones. Kadangi jie geriausiai pažįsta vietos gyvenimo sąlygas, tai jų nuomonės lietuvių kolonizacijos reikalu yra gana svarbios ir reikšmingos. Tad su kaikuriomis jų nuomonėmis mes čia kiek plačiau ir susipažinsime.

L. Ryselio iš Buenos Aires nuomone, geriausia lietuvius kolonizuoti Argentinoje. Čia klimato atžvilgiu tinkamiausia kolonizacijai vieta turėtų būti laikoma Patagonija, kur ir žmonės sveiki ir ūkininkavimui sąlygos panašios į Lietuvos. Be to, čia pageidaujamas ir Argentinos valdžios remiamas mišrusis ūkis, prie kurio yra įpratę lietuviai savo tėvynėje. Tokį ūkį reikia industrizuoti, stengiantis kuo daugiausia išleisti apdirbtų produktų, kad daugiau pelno liktų ūkininkui, o ne tarpininkui. Tam tikslui geriausia ūkius organizuoti kooperatyviškais pagrindais. Kolonizuoti reikia ne toli geležinkelių, plentų, bet toliau nuo didelių miestų, kurie lietuviams pavojingi nutautinimo atžvilgiu. Taip kolonizuoti lietuviai ekonomiškai būtų susiję su Argentina, o dvasiniai su Lietuva, ir tuo būdu jiems nebegrėstų nutautinimo pavojus. Žemę geriausia esą pirkti grynais pinigais ar pasiskolinant iš ipotekos banko 53 metams. Vieno hektaro žemės kaina nuo 5,000 - 1,200 pezų. Mišriam ūkiui žemės galima pirkti nuo 120 ligi 300 pezu ha. Žemė geriausiai pirkti tiesiog iš savininkų ar banko, nes, žemę perkant per kolonizacijų kompanijas, ji išeina žymiai brangiau ir be to, tos kompanijos dažnai žemės pirkėjus labai išnaudoja. L. Ryselio nuomone, lietuvių kolonizacija be Lietuvos vyriausybės pagalbos neįmanoma. Kolonizuoti reikia tik žmones su šeimomis, į jų tarpą turi būti priimami žmonės gerai pažįstą Argentinos žemės ūkio ir miestų gyvenimą.

Jūrininkas Stungevičius, jau daugiau kaip 10 metų gyvenąs Amerikoje, Montevideo mieste, taip pat yra tos nuomonės, kad lietuvių ligšiolinė emigracija turėtų būti pakeista planinga kolonizacija, kurios organizavimo iniciatyvą turėtų paimti Lietuvos vyriausybė. Lietuvių kolonizacijai Pietų Amerikoje, ypač Urugvajuje, kurio gyvenimo sąlygas jis gerai pažįsta, perspektyvos yra puikiausios. Urugvajaus žemės ūkis esąs labai panašus į Lietuvos žemės ūkį. Urugvajuje šiuo tarpu vyrauja gyvulininkystė, tačiau vyriausybė įvairiais būdais medžaigiškai remia ir kitas žemės ūkio šakas. Derlingiausiuose Rio Negro ir Soriano rojonuose, kur yra geriausias susisiekimas, vienas hektaras žemės kaštuojąs nuo 30 ligi 60 dol. Iš banko perkant žemę už ją išsimokėjimas pratęsiamas ligi 30 metų. Paskola apmokama 6%. Įsigijus žemės, galima esą gauti kredito gyvuliams ir mašinoms nusipirkti. Už sėklą paskola grąžinama kitais metais. Turint piniginę garantiją, žemę galima nuomuoti, iš anksto už ją nuomos neužmokėjus. Tuo atveju nuoma už žemę užmokama nuėmus derlių nuo 6 ligi 8 pezų už hektarą. Kolonistas be piniginės garantijos nuomą turi sumokėti už pusę metų ar už metus iš anksto. Nuomininkai per 10 metų jokių mokesčių nemoka ir iš valstybės iždo gauna kreditus kaip ir žemės pirkėjai. Per dvejus metus nuo žemės pirkimo ar nuo nuomos pradžios nei žemės pirkėjai nei nuomininkai už skolas negali būti iš ūkio išmesti ir jų gyvuliai bei mašinos parduoti. Kadangi Urugvajuje dar žemės ūkis nėra tiek išplėtotas, jog kraštui savų gaminių pakaktų (jų vis dar įvežama iš kitur), tai, esant labai derlingai žemei, ūkininkas čia gali neblogai verstis. Neseniai išleistame Urugvajaus žemės ūkio banko biuletenyje pažymėta, kad ligi 1935 m. lietuvių žemės savininkų ir nuomininkų buvo tik 14.

Taigi matome, kad tiek klimato atžvilgiu, tiek žemės ūkio struktūros į Lietuvos ūkį panašumo atžvilgiu, tiek pagaliau, vietinės vyriausybės kolonistams palankumo atžvilgiu Pietų Amerika lietuviams kolonizuoti yra geriausia vieta. Kiek Pietų Amerika tinka įvairioms tautoms savo gyventojų pertekliui kolonizuoti, vaizdžiai mums rodo japonai. Konsulas P. Gaučys gen. Vl. Nagevičiui kaip tai taisyklingos emigracijos ir kolonizacijos pavyzdį nurodė japonus, kurių dabar Brazilijoje esama apie 160,000. Daugumas jų yra žemdirbiai. Valdydami Sao Paulo estadėje tik 1.77% visos dirbamos žemės ploto, jie savo planingu ūkininkavimu ir darbštumu pagamina beveik 30% visos Sao Paulo produktų gamybos. Jie esą tiek pavyzdingi ūkininkai, jog valdžia nebenori jiems taikinti suvaržymų kalbos atžvilgiu, nors jie, būdami labai atsparūs nutautinimui, ir sudarą tam tikrą pavojų Brazilijos valstybiniam ir tautiniam vieningumui. Sao Paulo japonų kousulatas turi 4 savo agronomus instruktorius ir žemdirbystės institutą japonų ūkininkų vaikams.

Taigi, atrodo, kad planinga kolonizacija Pietų Amerikoje turi neblogų perspektyvų.

A. Merkelis

RADIJAS PATARIA, ĮSPĖJA IR GANGSTERIUS GAUDO

Per keliolika šimtmečių žmogaus smegenys tiek išsimankštino, kad tai, kas dar prieš 30 metų atrodė pasakiška, šiandien taip paprasta, taip būtina, jog į tai jokio didesnio dėmesio nekreipiama. Paskutinysis žmogaus smegenų "šedevras" tai eterio bangų užkariavimas.

Radijas — tai dvidešimtojo amžiaus darbo pažiba. Šiandien be jo ir Lietuvos ūkininkas ne kiekvienas drįsta eiti avižų sėti... Be tų malonių radijo valandėlių, kurias praleidžiame prie aparato, radijas žmonėms teikia dar visokeriopą naudą.

Čia duosime keletą gyvų pavyzdžių, kur radijas gelbsti žmonių gyvybę, įspėja ir padeda.

Viename žvejų laive susirgo nežinoma liga jaunas jūrininkas. Laivo kapitonas norėdamas išgelbėti jūrininką, kreipė si į pasaulį radijo bangomis, prašydamas tuo pačiu keliu atsakyti, kaip jis turis elgtis su ligoniu. Nežinomas gydytojas, kuris tuo metu išgirdo kapitono SOS, nuėjęs į artimiausią radio stotį, užklausė kapitoną kokie ligos simptomai ir kokius vaistus turinti laivo vaistinėlė, vėliau nustatė diagnozę ir pasakė, kaip su ligoniu elgtis. Jūrininko gyvybė buvo išgelbėta.

Štai prieš kiek laiko Marselyje gangsteris pagrobė mažą vaiką, už kurį vėliau iš tėvo reikalavo stambios sumos vaduotpinigių. Vienas vietos laikraščio redaktorius per radijo bangas kreipėsi į piktadari prašydamas jį nekankinti badu silpnos pagrobto kūdikio sveikatos. Laimei, piktadarys šį prašymą išgirdo. Jis tuojau parašė anoniminį pagrobtojo kūdikio tėvui laiką, prašydamas, kad šis taip pat per radiją pasakytų, ką jis turįs duoti vaikui valgyti. Tą pačią dieną radijo programoje buvo "pranešimas gengsteriui". Pavogto vaiko tėvas panešė, kad vaikui galima duoti valgyti tik bananus. Po trejeto valandų piktadarys buvo policijos rankose. Mat, kiekvienas, kuris įeidavo į vaisių krautuvę, policijos stropiai buvo sekamas. Pereitais metais vieną Vienos miesto darbininko šeimą ištiko nelaimą: automobilis mirtinai sužeidė jų vienintėlę 9 metų dukrelę. Jie neturėjo atminimui nė vienos savo mirusios dukrelės nuotraukos. Tačiau prieš pat nelaimingąją dieną kažkokia nepažįstama fotografijos mėgėja buvo jų dukrelę nufotografavusi. Vienos radijo stotis kreipiasi į visuomenę, prašydama padėti surasti nepažįstamąją fotografijos mėgėją. Kitą dieną mirusios mergaitės tėvai jau turėjo jos nuotrauką.

Dar vienas radijo "stebūklas" įvyko Londone. Senukas, vienatvėje mirdamas ligoninėje, troško prieš mirtį pamatyti savo sūnų, kurį prieš 10 metų buvo prakeikęs ir išvijęs iš namų už tai, kad šis vedė be jo leidimo ir palaimos. Londono radijo stotis sutiko per radio paieškoti "prakeiktojo" sūnaus. Ir rado. Po poros dienų sūnus buvo prie tėvo lovos. Po pasimatymo sena tėvo sveikata ir nuotaika tiek pasitaisė, kad jis, susitaikęs su sūnumi, gyveno dar keletą metų.

Nekartą ir vaistininkai radijo bangomis perspėjo ligonį negerti pavojingų nuodų, išduotų per klaidą jam vietoje vaistų. Vieną kartą per radijo buvo įspėta tarnaitė, kuriai vietoje butelio žibalo buvo paduotas butelis benzino. Lengva įsivaizduoti merginai gresiantį pavojų, jei radijo bangos būtų pavėlavusios.

PASTABOS

Ir SLĄ prezidentas Bagočius jau "veikia" net dviejose paskutinėse laidose jo rašiniai įdėti.

Visi politikieriai rinkimų metu pasidaro veiklūs ir "geraširdžiai" pažadais. Fortunatas tikra politikieriaus kopija.

Bagočius skelbia SLA nariams, kad jau laikas pradėt rengtis prie seimo. Supraskite, jau laikas pradėti verbuoti "pažangius" delegatus į Scrantono seimą.

Tuo reikalu Bagočius tegu nesisieloja. Parūpinkite tik pinigų. O Vakarų Komitetas delegatų pristatys jums kaip ubagų į Kalvariją.

Lietuvai pasiskelbus nepriklausoma valstybe, mes, amerikiečiai lietuviai, pardavinėdami Laisvės Paskolos bonus ar rinkdami aukas, sutikdavom didžiausią pasipriešinimą iš komunistų ir socialistų, kurie mums verkdami norėdavo įkalbėti, kad Lietuva maža, negalės išsilaikyti, žus, kartu žus ir mūsų bonai.

Dabar, anot muziko Aleksio, tie mūsų broliai durneliai, jau gina Vilnių ir rengiasi minėti Lietuvos nepriklausomybės šventę.

Kokie bepročiai! Jiems ėmė net 20 metų suprasti tą, ką mes tučtuojau supratome, kad lietuviams reikalinga nepriklausoma Lietuva ir reikalingas Vilnius.

Tie žmonės (bendrafrontininkai) yra atsilikę visomis trimis dešimtimis metų nuo lietuviško progreso, bet save tituluojasi "progresistais". Anot tos patarlės: be klauno (juokdario), koks gi bus cirkas!

K. Rambynas

NAUJA LIETUVOS BAJORŲ DRAUGIJOS VALDYBA

KAUNAS. — Lietuvių Bajorų Draugijos metinis visuotinis susirinkimas, įvykęs gruodžio mėn. Kaune, patvirtino senosios valdybos patiektą apyskaitą, aptarė einamuosius reikalus ir išrinko vadovaujamus organus. Į naująją centro valdyba išrinkti: kunigaikštis K. Radvila (taujėniškis), kunigaikštis K. Giedraitis, J. Kaišaitienė, kunigaikštis J. M. Masalskis, atsargos pulk. S. Rusteika, dr. J. Navickis, inž. M. Srebeika, M. Šlepavičius ir M. Kryžanauskas. Revizijos komisijon: kunigaikštis P. Gediminas-Beržanskis-Klausutis, kunigaikštis K. Giedraitis, J. Vaišnoras, inž. J. Graurogkas ir ats. pulk. J. Kcreva.

Numatoma steigti spaudos ir propagandos departamentą

KAUNAS. — Numatoma spaudos priežiūrą pertvarkyti ta prasme, kad vidaus informacijos skyrius, spaudos priežiūra apskrities viršininko įstaigoje ir Valstybės Saugumo Departamento spaudos skyrius būtų sujungti į vieną vietą sudarant atskirą spaudos ir propagandos departamentą.

GERI IR BLOGI REIŠKINIAI

Lowell, Mass. — Gruodžio 31 d. DLK Kng. Vytauto Klubas surengė savo nariams ir draugams Naujųjų Metų sutikimą. Du gabūs armonistai Janulis ir Valentinas pagrojo, o publika smagiai pašoko.

Sausio 1 d. Jonas Tamašauskas surengė naujos virtuvės įkurtuves. Visus savo svečius puikiai pavaišino lietuviška valstybine ir valgiais. Jo draugai taip pat ir jo nepamiršo: dovanojo virtuvės baldus bei rakandus.

J. Tamašauskas su B. Andrušaičiu turi duonos kepyklą. Jiems gerai sekasi tame biznyje, nežiūrint konkurentų, kuriuos šie du vyrai nugalėjo. Jie yra geri lietuviai ir malonūs žmonės, todėl turi daugybę draugų ir biznio rėmėjų.

Našlė Julė Zalieskienė savo sūnų 17 metų amžiaus leidžia į aukštąją mokyklą. Bet yra labai susirūpinusi, nes negali galų su galais suvesti: jau daug metų yra našlė, išlaiko sūnų ir dukterį ir gal dar turės išlaikyti ir marčią. Nežinia kas čia kaltas, gal tėvai.

Yra ir nemalonių žinių. Svetimtaučiai vedę vyrai yra nuskriaudę keletą lietuvaičių. Kodėl jos nesisaugoja tokių pavojų ir nesusivaldo?

Lietuvis J. Zapėnas apvogė kirpyklą ir atsidūrė pusmečiui kalėjime. Sako, tai ne pirmas atsitikimas. Gaila vyro. Rodos, jis yra vedęs kitatautę.

K.

Vienybės Dienraščio Metinis Koncertas
Vasario 13 d., 1938 M.
LABOR LYCEUM SALĖJE

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

B. J. Schegaus, President | J. Tysliava, Editor

Entered as Second Class Matter October 22, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879.

Telephone: EVergreen 7-7846

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus vardu ir adresu.
Nereikalingi rankraščiai nesugrąžinami.

Užkeiktos eilės

JUSTINA ŠULSKYTĖ

Kai ją pirmą kartą mačiau, jinai buvo gyva, pilna verdančios energijos. Jos didelės akys šypsojos į visus ir viską, o lūpų kampeliai, rodės, niekad nenusvirs žemyn — visuomet šypsojos. Tuomet jinai, Janina, sėdėjo mergaičių bendrabučio valgomajame kambaryje už stalo su trimis jaunomis merginomis. Jos veide nebuvo gražuolės žymių, veido bruožai ne ryškūs, bet jos rudose akyse matėsi kažkoks tylus pasitenkinimas, kuris kilo iš pat sielos gelmių. Jos kaštoninės spalvos plaukai sušukuoti švelniomis vilnimis, raitėsi, lyg vijoklės, apie apvalų veidą ir baltą kaklą ligi pečių.

Man panoro su ja susipažinti ir aš visą pusvalandį gaudžiau jos akių žvilgsnį kol, lyg pajutusi, kad į jį kas žiūri, ji staiga pasuko galvą į mano pusę ir mūsų akys susitiko. Aš jai linktelėjau galva ir nusišypsojau, už tai jinai man dvigubai atmokėjo savo, kaip man rodėsi, pačios Laimės šypsena. Tai buvo pradžia mūsų draugystės ir pradžia pasakos, kuri vėliau mano širdį švinu apsunkindavo.

Už kelių savaičių mūsų draugystė buvo tiek išbujojus, kad mes susikraustėm į vieną kambarį ir jau buvom neišskiriamos bičiulės.

Neužilgo sužinojau, kad po ta akių ir lūpų šypsena glūdėjo kažkoks man nesuprantamas liūdesys, kurį sukeldavo jai priklausąs juodas odinis sąsiuvinis, iš kurio ji skaitydavo ilgiausias valandas be paliovos. Tomis valandomis buvo galima matyti didžiausią nuotaiką ne tik jos veido išraiškoj, bet ir visame jos neaukštame kūne. Akys ryte rijo kiekvieną žodį, o kartais jose sužibėdavo ašaros. Tik tuo laiku kažkur dingdavo nuo lūpų ta įgimta šypsena, kuri buvo gamtos jai duota gražiausia dovana. Kartais atrišusi šilkinę virvutę, kuri prilaikė storuosius knygos lakštus, jinai išimdavo vieną lakštą ir atsigulusi aukštielninka skaitydavo po kelius kartus. Tokiais atvejais, apsimetusi skaitanti knygą, veltui mąstydama į ją ir laužydavau galvą veltuo mąstydama, kokia tai buvo jos sąsiuvinio galia, kuri galėjo išplėšti iš jos akių tas mirgančias žvaigždeles ir pakeisti jas į liūdnas žvilgančias ašaras, o šypseną visai nuplėšti nuo jauno veido.

Neturėdavau drąsos jos klausinėti ir žinojau, kad jinai nenorėtų išduoti savo liūdnos paslapties, dar labiau dėl to, kad tas liūdesys neilgai tęsėsi, ryto metu jinai vėl šypsojos ir buvo linksmesnė, kaip dauguma jos draugių.

Vieną dieną Janina paliko savo odinį sąsiuvinį ant staliuko ir išėjo su kitomis. Įdomumo skatinama, pasiėmiau sąsiuvinį ir pradėjau vartyti. Mano didžiausiam nustebimui, tai buvo knyga eilėraščių, iškirptų iš laikraščių. Visos eilės buvo surašytos vieno poeto. Pradėjau skaityti. Tuoj pamačiau, kad tai būta baisiai nusivylusio žmogaus to poeto.. Eilės persunktos nusiminimu ir pilnos nepasitikėjimo žmonėmis ir gyvenimu. Dabar norėjau žinoti, ką bendro turėjo šis gyvenimu nusivylęs žmogus su jaunąja vilties pilna Janina.

Kiek laiko praėjo, bet nieko nesužinojau, kol vieną dieną Janina įlėkė į kambarį nešina sugniaužtu laišku prie krūtinės ir, parkritusi ant lovos, pradėjo verkti, juoktis ir, staiga pašokusi, abiem rankom apkabino mano kaklą, šokinėdama, pradėjo dainuoti. Po didžiausių pastangų pasisekė ją numalšinti ir tik tuomet ji pradėjo pasakoti apie tai, kas ilgiausią laiką jos sielą vargino, o mano dėmesį sukėlė iki aukščiausio laipsnio.

Janina pasakojo, kaip jau seniai jai patiko šio poeto eilėraščiai. Jie jai sukeldavo didžiausią pasigailėjimą tam žmogui, kuris eilėse išliedavo visą savo skausmą ir nusiminimą, o kartais netikėtai, lyg tarp sudegintos tvirtovės griuvėsių ir pelenų sužibėdavo nevisai išblėsusi vilties liepsnelė. Janina skaitė, karpė ir klijavo į savo knygą šio poeto eiles, kol jos paliko didele jos pačios sielos dalele. Ji pradėjo kartu su juo pergyventi visus tuos skausmus. Ji kartu verkė, kartu džiaugėsi, bet negalėjo suprasti, kaip tas žmogus galėjo beviltiškai į visą ką žiūrėti.

Nejučiomis pradėjo ir Janina rašinėti eiles. Jinai žinojo, kad jos eilės buvo silpnos ir netaisyklingos, bet vieną dieną, sukaupusi visą drąsą, išsiuntė kelias eiles šiam poetui peržiūrėti, o, štai, šiandien jis jai atsiuntė laišką, kuriame prašo, kad jinai ir toliau jam siuntinėtų savo eiles.

Tokią laimę, kokią ji juto tuomet, tegalėjo justi tik įsimylėjęs žmogus. Bet ar tai galimas dalykas šiuo atsitikimu? Aš jos užklausiau, o ji, lyg stabo ištikta, sustingo vietoj ir, nuleidusi akis, pusiau drebančiu balsu atsakė:

— Ne, Olida, bet man jo gaila.

Nuo tos dienos prasidėjo tarp jųdviejų korespondencija.

Kas dėjosi Janinos sieloje, sunku pasakyti, bet akys išduodavo slepiamą džiaugsmą ir liūdesį ir, spėju, ilgesį juo.

Pasakodavo jinai, kokie sielvartu persunkti buvo poeto laiškai, ir matėsi, kaip į jos širdį smigo kiekvienas jo liūdnesnis žodis.

Buvo gaila žmonių, kurie niekad viens kito nematė, to kuris buvo kažkieno apviltas ir nejučiomis liejo karčius nuodus į tos širdį, kuri dar nebuvo nei žmogaus, nei gyvenimo apvilta ir tikėjosi visu tuo, kas yra gera ir gražu iš abiejų.

Po kelių mėnesių pasitaikė proga išvažiuoti į poeto miestą viešėti pas vieną draugę. Janina rengėsi kelionei susikaupusi ir tyli.

Visą savaitę nekantriai laukiau mergaitės, kuri, lyg mažas vaikas, nesuprato savo jausmų ir atsidavė žmogui, apie kurį jinai nežinojo daugiau, kaip tik apie jo ragautą tulžį, į kurios kartybes ji įmerkė širdį.

Grįžo Janina, bet ne ta pati. Nemačiau jau tos žavingos šypsenos, akyse spindulėliai daugiau nešokinėjo, kaip pirma. Diena po dienos veidai blyško labiau ir labiau. Dabar vakarais sąsiuvinio nevartydavo, bet nusiminusi sėdėdavo akis sumetusi į vieną tašką, kol sunkiai besikilnojanti krūtinė, persipildydavo tyliai, bet smarkiai kylančiais skausmais ir išsiliedavo iš akių ašarų srovelėmis. Tuomet atsiminimų valandėlei užėjus, lyg pasakodama, lyg balsu galvodama, kalbėdavo apie poetą, kuris rašė eiles, kurių atgarsiai atsimušė į giliausius jos širdies kampelius. Jų kiekviena raidė, kiekvienas žodis plovė jos krūtinę tyros rasos lašeliais. Jo lūpos degino jos skruostus, o jai ir dabar vaidinas jo liūdnas veidas, kuris buvo jos vienai trumpai valandėlei.

— Mano svajonėse jis turėjo milžino dvasią, — kalbėjo Janina, kurią ugdė sunkaus gyvenimo smūgiai... Man rodėsi, kad jis ilgėjosi suprantančio žmogaus, kuris galėtų jį paguosti ir nuraminti. Jo eilės to prašė ir maldavo, bet rodėsi, kad nieks to alkio nenumalšino. Aš supratau... bet jis, o Olida, jis tik rašte yra žmoniškas, tik eilėse jis gyvena, bet, kaip žmogus, jis yra miręs, o jo dvasia menkutė, kuri savimeilėj iškyla aukštyn ir žudo jo jauną ir tvirtą kūną.

Ilgai Janina taip kankinosi, jokie maldavimai, nei barimai neįstengė jos numalšinti.

Vieną vakarą gavau staigią žinią iš ligoninės, kad Janina buvo nelaimingai automobilio sužeista. Ko greičiausiai nuvažiavau, bet per vėlai. Janina buvo užbaigusi trumpą gyvenimo kelionę, kuri netikėtai ją pasuko į staigiai krintančią prarają.

Tarp kitų jos nuosavybių, rastų palto kišeniuje, man padavė suglamžytą popierėlį, kuriame buvo surašytas jos paskutinis eilėraštis:

Išgirdau skausmingą raudą,
Dainą gilios tavo sielos.
Pajutusi tavo skausmą
Prisidėjau prie tos dainos.

Atvėriau krūtinę plačiai,
Parodžiau savo širdį tau,
Bet neišgirdęs balso jos,
Dainavai toliau vienas sau...

Nutilo mano krūtinė,
Paliko vien tik aidas jos.
Nors nutildei tu dainą joje,
Šaukus į tavę ji nestos.

Tau, o brangusis Poete,
Aukoju kilniausius jausmus.
O meilė tavo dainoms
Nežus, o Poete, nežus...

Tie žodžiai lyg tyčiojos iš to išblesusio jauno kūno, iš tų užmerktų akių, kurios jau niekad neskaitys poeto nuodingų eilių pražudžiusių jai viltį ir gyvybę.

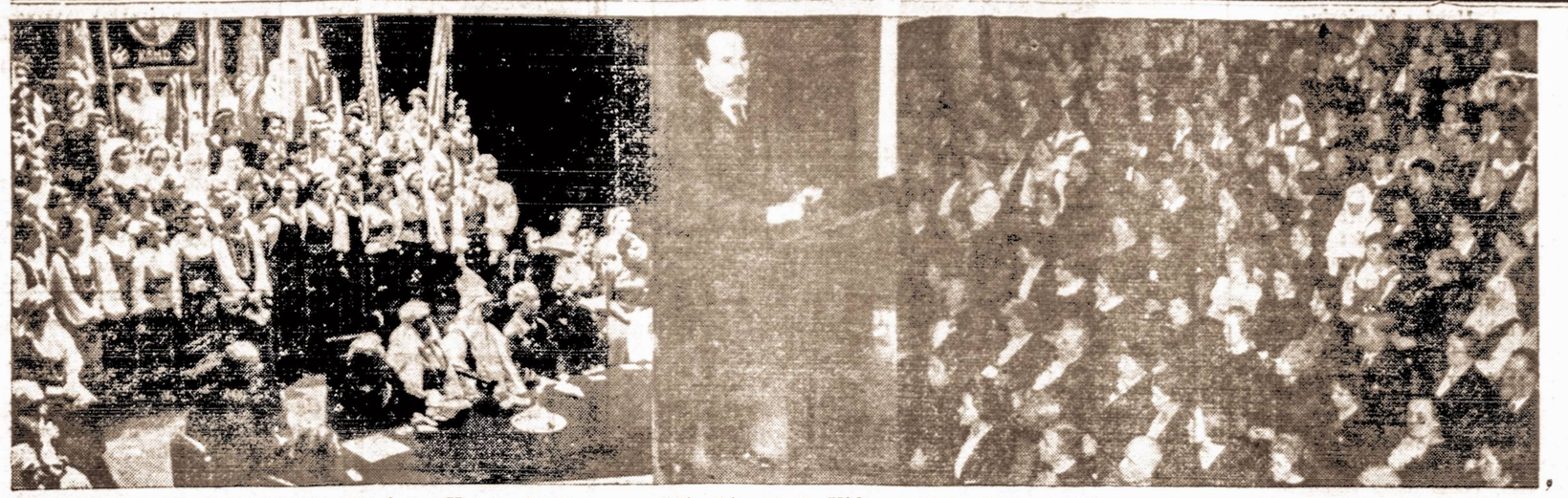

Jubiliejinis Lietuvių Moterų Suvažiavimas Kaune 1938 m. gruodžio 10—12 d. Viduryje Valstybės prezidentas Antanas Smetona, kairėje suvažiavimo prezidiumas, o dešinėje suvažiavimo dalyvės.

LAŽYBOS GINKLŲ FONDO NAUDAI

Amsterdam, N. Y. — Prabėgo linksmos Kalėdų ir N. Metų šventės. Jos mūsų kolonijoje nedaug atsiminimų paliko, nes nebuvo jokio viešo vakaro.

Po Kalėdų sudegė J. Šunskio kirpykla, kurioje jis pardanėjo Vienybę ir kitus lietuvių laikraščius. Šunskiui netekus savo biznio įstaigos, Vienybės ir kitų tautinių laikraščių čia niekas neplatina. Tai didelis nuostolis mūsų spaudai.

Naujųjų Metų dieną Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyriaus pirmininkas J. Baublinskas su savo žmonele surengė pokyl. Tai darbšti ir graži kylyje dalyvavo gražus būrelis jų draugų, iš kurių paminėtini dainininkas Juozas Olšauskas, Piliponis, Šlaveikis, kiti ir aš.

Ten pat J. Olšauskas ir Šla veikis sukirto lažybų 25 doleriu Lietuvos Ginklų fondui. Pažiūrėsime, kas laimės,

Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukaktties minėjimo komitetas dabar renka skelbimus programai. Beveik visi biznieriai pritaria, betgi tarp kviečių atsiranda ir kukalių... Geriems patrijotams nereikia to paisyti. Kas remia tos tautinės šventės minėjimą, tie verti pagarbos ir paramos.

Sausio 9 d. įvyko metinis Amerikos Lietuvių klubo susirinkimas. Išrinkta klubo valdyba: pirmininkas S. Ambrazas, vicepirmin. M. Kerbelis, finansų sekr. M. Krištaponis, nutarimų sekr. J. Valikonis, kasininkas J. Gaska. Išrinkti kai kurie nauji direktoriai.

1937 metais klubas pajamų turėjo $18,468.27, pomirtinių ir pašalpos išmokėta $1,300, namo taisymui išleista $12,000, bet klubui iš pajamų atliko per $2,000.

Po susirinkimo surengta po kylis, kuriame dalyvavo daugiau kaip 400 žmonių. Kalbėjo senas klubo pirmininkas ir pokylio vadovas Jonas Gaska, S. Ambrasas, M. Kerbelis, Jurgis Gaska, J. Šidlauskas, artistas J. Olšauskas, adv. A. C. Stokna ir E. Gustas. Visi linkėjo klubui ko geriausio pasisekimo ir savo kalbose įterpdavo gardaus juoko.

Pažymėtina, kad advokatas Stokna darosi populiarus kalbėtojas ir uolus veikėjas tautinėje dirvoje. Jis gražiai pagarsino rengiamą Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukakties minėjimą ir jo eigą.

1937 metais vaistininkas P. Šidlauskas su savo padėjėjais daug pasidarbavo vietos lietuvių parapijos šventyklai, kuri dabar gražiai papuošta.

Parapija rengia bazarą, kuris prasidės sausio 15 d. ir nusitęs ligi 23 d.

Teko nugirsti, kad senoji SLA kuopa, išskiriant tris narius, nominavo "bendrojo fronto" kandidatus, o jaunuolių kuopa teisėją Laukaitį ir visą jo sąrašą. Matyti, jaunuoliai turi daugiau nuovokos, kas gali geriau valdyti Susivienijimą.

Per paskutinius 4 mėnesius čia siaučia didelis nedarbas. Darbininkai dirba tik po 5 valandas ligi 15 valandų savaitėje. Mažesnės dirbtuvės visai užsidarė, kitos išsipardavė. Audyklos žada pradėt geriau dirbti apie vasario mėn.

Kai Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukakties minėjimo programa bus galutinai nustatyta, bus pranešta per Vienybę visiems apylinkės lietuviams. Susirūpinta perduoti vakaro programą ir per radiją, per radiostotį Schenectady, N. Y. Gal ir pavyks.

A. J. Lukšys

MIRĖ DIDELIS LIETUVIŲ PATRIOTAS JURGIS VAIŠNIS

Wilkes Barre, Pa. — Sausio 10 d. apie 12 val. naktį mirė Wyoming Klony ir kitose kolonijose plačiai žinomas ir visų gerbiamas ilgametis biznierius Jurgis Vaišnis.

Velionis laikė vadinamą George's Hotel, 88 E. Market St.

Į šią šalį vėlionis atvyko 1902 m., dar visai jaunas būdamas. Kurį laiką gyveno kaikuriuose Wyoming Klonio mieste liuose. Vienur ir kitur padirbęs, vėlionis įėjo į saliūno biznį, kuriame išbuvo per 30 metų.

Jis buvo kilęs iš Suvalkijos, Marijampolės parapijos, Kižių kaimo.

Paliko nuliūdusius senutę motiną, kuri taip pat serga, du broliu Juozą Philadelphijoj, Joną Wilkes Barre ir dvi seseris Elzę Gilienę čia ir Oną Stanevičienę, Long Island, N. Y.

Vėlionis turėjo gerą širdį, todėl ir draugų turėjo visur. Aukojo visiems, o ypač įvairiems Lietuvos reikalams. Buvo didelis Lietuvos patriotas. Dukart, 1922 ir 1926 m. važinėjo į Lietuvą. Jo troškimas buvo ir trečią kartą pamatyti Lietuvą.

Iš kur tik kas atvažiuodavo į Wyomingo Kloni, visi sustodavo pas Jurgį. Daugelį sušelpdavo nakvyne ir valgiu. O iš Lietuvos atvažiavusių inteligentų už nakvynę neimdavo nė cento..

Kadangi, kaip sakiau, buvo geros širdies, tai ir turtų jokių nepaliko.

Wyoming Klonio lietuviai tautininkai neteko tautinės tvirtovės, nes kur kas ėjo, ar ką veikė — kelio galas buvo pas Jurgį Vaišnį.

Nors vėlionis, kaip sako, buvo nutolęs nuo bažnyčios, ber pradėjus eiti silpnyn, buvo pašauktas kunigas, atliko išpažintį ir buvo aprūpintas sakramentais.

Vėlionis kelis mėnesius jau nesijautė gerai, bet niekas nežinojo, nes jis į gydyma netikėjo. Per pastarąsias tris savaites žymiai sunegalėjo. Praėjusio penktadienio rytą kėlėsi iš lovos, bet jau nepajėgė. Jam nežinant buvo pašauktas daktaras, kuris pasakė, kad jam reikėjo pas daktarą kreiptis prieš 6 mėnesius.

Pirmadienio rytą buvo nugabentas į General Hospital. Kas valandą jo gyvybė geso ir 11:45 val. naktį užmerkė akis. Buvo sugedę jo inkstai ir kepenys ir atsirado kitų komplikacijų.

Kadangi namuose nebuvo patogu, vėlionis pašarvotas pas sesrį Gilienę, 362 So. Sherman St., Wilkes Barre, Pa.

Laidotuvės įvyks penktadienį, sausio 14 d. 9:30 val. rytą iš Švč. Trejybės bažnyčios į parapijos kapines Bear Creek

Ilsėkis, Jurgi, ilgai tavęs nepamiršim!

Chas. Leagus

LIETUVIŲ BROLIŠKUMAS IR ŽYGIAI

Hartford, Conn. — Gruodžio 16 d. pas Giedraičius buvo surengtas kortavimo vakaras dviejų sergančių mergaičių pašalpai. Dvi seserys Krikščiūnaitės serga jau keletą metų. Atsilankė nemaža žmonių. Pelno liko apie 72 dol., kurie įteikti ligonėms. Tik, deja, po dviejų dienų viena ši jų Eleonora mirė. Ji buvo vos 19 metų ir sirgo 4 metus. Buvo labai graži lietuvaitė, bet nelaimės ištikta dėl ilgos ligos kentėjo ir išsiskyrė su šiuo pasauliu.

Kortavimo vakarą sumanė ir surengė uolios mūsų veikėjos K. Žalnieraitienė, V. Petrukevičienė, E. Povilonienė, ir A. Gižienė.

Am. Lietuvių Legijono 7-jo F. Sabonio posto rėmėjos moterys gražiai darbuojasi. Gruodžio 29 d. pas posto vadą Žalnieraitį buvo surengta bingo žaidimai, į kuriuos atsilankė didelis būrys žmonių. Buvo svečių ir iš New Britain'o posto rėmėjų. Pelną rėmėjos tau po posto ligoniams. Tuo daugiausia rūpinasi ir darbuojasi K. Žalnieraitienė, O. Sekienė, R. Giedraitienė, J. Zablaitienė, B. Sausekienė. Tai gražus darbštumo pavyzdys.

Būtų gera, jeigu ir vyrai (posto nariai) imtų uoliau veikti. Mūsų lietuvių legijoninkai turi daugiau sukrusti ir pagarsėti savo darbais. Stokime petys į petį!

Prieš kokį mėnesį gerbiamasis Garnys atsilankė pas Oną ir Petrą Jankauskus ir paliko gražią dukrelę. Džiaugsmo pokylis įvyko sausio 2 d. Buvo nemaža svečių, kurie puikiai pavaišinti.

P. Jankauskas yra veiklus Am. Liet. Legijono 7-jo posto narys ir posto adjutantas. Taip pat ir jo žmonelė yra darbšti lietuvė.

Kalėdos ir N. Metai praėjo. Bevaikščiodamas po Hartfordo gatves vėlų vakarą, prolangus mačiau lietuvių namuose žibant gražias, papuoštas eglaites, apie kurias visi linksminosi ir jaučiasi laimingi. Atsiminiau mūsų brolius pavergtame Vilniaus krašte, kur jie kenčia lenkų prislėgti ir žiauriai persekiojami. Uoleslni lietuvių veikėjai tūno surakinti kalėjime, gal nė geresnio maisto negavo per šventes ir lenku žandarai gal neatleido pančių per tas linksmas Kalėdas.

Neliūsk, broli vilnieti! Netrukus ateis laikas ir Vilniui atvaduoti! Susilauksi linksmų Kalėdų ir Naujų Metų, kada Lietuvos vėliava supiėvėsuos ant Gedimino kalno ir Vilniaus lietuviai džiaugsmingai užgiedos "Lietuva, Tėvynė mūsų!" Sutruks geležiniai pančiai ir nukris nuo Tavo rankų. Išvysi šviesią Lietuvos saulę. Ateis tas laikas!

Bet mes, Amerikos ir viso pasaulio lietuviai, budėkime! Galingais savo protestais rodykime lenkų žiaurumą, skriaudas ir neteisybę Lietuvai.

O Vilniau! kodėl Tavęs negalima užmiršti ir išsižadėti? Tavo ilgesys mane nuolat kankina. Ar dėl to, kad aš buvau šaltuose apkasuose? 1923 m. vasario 19 d. dėl lenkų kulkų kelias dienas mes negalėjome maisto gauti. Tuomet lenkai pašovė mano draugą kareivį Jurgį Trainauską. Niekšai kraugėriai!

Brangūs lietuviai! Artinasi Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukaktis. Jei esate tikri lietuviai ir turite stiprią lietuvybės dvasia, visi vieningai minėkite tą džiaugsmo sukaktį. Kiekvienas prisiminkite ir lenkų pagrobtą Lietuvos kraštą. Mes laimėsime anksčiau ar vėliau! Vilnius mūsų buvo ir bus!

Jurgis Zablaitis

Amerikos lietuvių 1937 metų futbolo rinktinė

Chicago, Ill. — Savo vėliausiam numery, čia išeinantis jaunųjų Amerikos lietuvių laikraštis JAUNIMAS paskelbė mitiškąją 1937 metų "ALL AMERICAN - LITHUANIAN" futbolo komandą tokios sudėties:

Visockis, Villanova	E.
Babartskis, Fordham	T.
Drulis, Temple	G.
Miskevice, Carnegie	C.
Katalinas, Catholic U.	G.
Beinor, Notre Dame	T.
Rekstis, Syracuse	E.
Puplis, Notre Dame	Q. B.
Osmanskis, Holy Cross	H. B.
Juska, Purdue	H. B.
Esunas, Texas	F. B.

Atitaisymas

Baltimore, Md. — Vienybės 8 n-ry korespondencijoje iš šios kolonijos įvyko klaida: pažymėta "iškabų piešėjas K. Stuikis", bet turi būti "sukirpimų piešėjas" (angliškai designer).

Pažymėtina, kad gerb. K. Stuikis yra vienintelis lietuvis, kuris turi aukštą vietą drabužių siuvimo pramonėje. Jis yra vyriausias sukirpimų (pattern) piešėjas, sudarytojas.

ATČAIŽOS

Auksas daug rūpesčio ir vargo sudaro visai žmonijai. Žmonės iškasa jį, kaujasi dėl jo, paskui ir vėl užkasa jį.

Nuo Amerikos atradimo 1492 m. iki 1935 m. pabaigos pasaulis pagamino 1,194,913,-216 uncijų aukso. Vertinant po $35.00 už unciją, susidaro $41,821,962,560.00. Tačiau, jei Dėdė Samas turėtų visą auksą, nedaug teliktų, apsimokėjus visas šalies skolas.

Bet būtų didelis vargas ir be aukso. Jei aukso nebūtų, tai nė Kalėdų Senelio nelauktume.

Ignotus

Tvirtas nusistatymas

— Aš esu tvirtai nusistačiusi ištekėti ligi 25 metų! — sako Ona savo draugei.

—Na, o jei tu ligi to laiko neištekėsi, kas tada bus?

— Tada aš vėl busiu tvirtai nusistačiusi palikti tol tik 25 metų amžiaus, kol galų galė ištekėsiu! — griežtai atsakė Ona.

SKAITYKITE IR PATARKITE VIENYBĘ

PHILADELPHIJOS PASTABOS

Tarptautinės kalbos kūrėjo duktė

Sausio 2 d. į "broliškosios meilės pilį" (į Philadelphiją) atvažiavo dr. L. Zamenhofo duktė Lidija. Zamenhofas yra sukūręs tarptautinę kalbą Esperanto ir jis, nors ir nelietuvis, bet gimęs Lietuvoje, todėl visada laiko Lietuvą savo brangiąja tėvyne.

Sausio 8 d. vakarą Friends' Meeting House svetainėje Lidija Zamenhofaitė kalbėjo apie žmonijai reikalingos pagalbinės tarptautinės kalbos reikalingumą ir nurodė būdą, kaip lengviausia išmokti Esperanto kalbos ir pomaką davė ta kalba, o vietos esperantininkų draugijos pirmininkas Dubin'as angliškai viską išaiškino. Žmonių susirinko pusėtinai. Buvo išstatyta parodai esperantiškos knygos, vadovėliai ir laikraščiai, kurie turi ką bendro su ta tarptautine kalba.

Lidija Zamenhofaitė, kaipo profesinė mokytoja, Filadelfijoje ir kituose miestuose ves Esperanto kalbos kursus. Už kursą mokama 5 dol. Jos adresas: **Miss Lidia Zamenhoff, c/o Mr. Dubin, 646 Westview St., Philadelphia, Pa.**

Kun. Kapočiaus viešnagė

Lietuvos Nepriklausomybės Paminklinės Kristaus Prisikėlimo bažnyčios statybos komiteto pirmininkas kun. dek. Feliksas Kapočius čia viešėjo nuo gruodžio 30 d. ligi sausio 7 d. pas kun. J. Čepukaitį. Minėto komiteto garbės pirmininkas yra Lietuvos Prezidentas A. Smetona.

Kun. Kapočius ta proga pasakė keletą gražių pamokslų ir patriotiškų kalbų per radiją. Bet kiek gi jis surinko 'plytų" — aukų tos bažnyčios statybai? Tik tiek žinau, kad tam tikslui Kazys Žadeikis aukojo 10 dol. ir dar vienas mūsų tautietis davė auką.

Sausio 2 d. kun. Kapočius svečiavosi pas kun. I. Valančiūną ir lankėsi pas seseris kazimierietes Marijos viloje.

Gaila, kad jis, ilgai viešėdamas Filadelfijoje, nieko apie tai nepranešė nuoširdiems savo bičiuliams (tai nieko, kad jie nekunigai), kurie būtų pasirūpinę žymiai daugiau "plytų" surinkti svarbiai pamink linei tautos šventyklai.

Bičiulis.

NAUJA ŠVARI VIETA
Restauarant, Bar& Grill
411 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.
Sav. *Vincas Vyšniauskas*
Visokių vietinių ir importuotų gėrimų
Degtinė—Vynas—Alus
Visoki Užkandžiai

PAIN-EXPELLER
Muskulų skaudėjimas, kuri sudaro persidirbimas, drėgnumas ir nuovargis — greitai palengvinamas.
NUSIPIRKITE BONKUTĘ ŠIANDIEN.
Dvejopo didumo: 35c. ir 70c.
LINIMENT

SKAITYKITE VIENYBĘ

TRU-EMBER COAL Co.
(Lietuvių Anglių Kompanija)
Parduoda ir pristato į namus geriausios rušies anglis ir visokį kitokį kurą.
Patarnavimas greitas.
KADA JUMS PRISTINGA KURO, TUOJAUS. TELEFONUOKITE:
EVergreen 7-1661

Telefonas: EVergreen 7-1661
TRU-EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

CREMO
ALE ir LAGER
Padaryti tam, kad patenkinus visus!
Atėję į tavernus ar restauranus, visuomet prašykite CREMO ALE ir LAGER, kurie yra padaryti iš geriausių miežių ir tinkamai įsendinti.
CREMO galite gauti iš krano ir buteliuose
Kartą paragavę — visuomet norėsite!
Cremo Brewing Co.
BELDEN ST., NEW BRITAIN CONN
Tel.: NEW BRITAIN 3700

COAL
Ask us for our Easy payment plan
DeKALB LENGVAS BŪDAS PIRKTI ANGLĮ
Prisipilkit jūsų anglio aruodus dabar Rankpinigių nereikia: užsimokėsite už anglį bekūriadami.
Sav. P. Lisauskas
Jefferson 3-2779
Parduodam geriausios rūšies ANGLIS
DeKALB COAL CO.
1458 DEKALB AVENUE COR. KNICKERBOCKER AVE. RIDGEWOOD
SELECT COKE - OIL - RED-ASH - BLUECOAL

Tel.: LInden 2-2594 Tel.: ELizabeth 2-0857
BUDRECKIŲ
Laidotuvių Biuras
Geriausiai patarnauja visais reikalais
242 So. Wood Avenue, Linden, New Jersey
105 Second Street Elizabeth, New Jeresey

NAUJA LIETUVIŲ SPAUDOS BENDROVĖS VALDYBA

Sausio 12 dieną įvykusiame Lietuvių Spaudos bendrovės metiniame šėrininkų susirinkime išrinkta nauja Vienybės leidėjų valdyba, kurią sudaro šie asmenys:

A. S. Trečiokas,
P. Bukšnaitis,
K. Buividas,
Dr. J. Valukas,
X. Strumskis,
Dr. J. Jonikaitis,
A. B. Strimaitis,
B. J. Schegaus,
J. Jokūbaitis.

Po susirinkimo buvo padarytas naujai išrinktos valdybos narių posėdis, kurie tuojau pasiskirstė pareigomis. A. S. Trečiokas išrinktas Lietuvių Spaudos bendrovės pirmininku, P. Bukšnaitis — sekretorium, K. Buividas — iždininku, o iš likusių narių sudarytos dvi nuolatinės komisijos, švietimo ir kontrolės komisijos. Švietimo komisiją sudaro dr. J. Valukas, X. Strumskis ir dr. J. Jonikaitis, o kontrolės komisiją — A. B. Strimaitis, B. J. Schegaus ir J. Jokūbaitis.

Metinis Vienybės dienraščio leidėjų susirinkimas, atlikęs savo svarbų posėdį, baigėsi su labai gera nuotaika.

Paskutinis pakvietimas

Long Island Birutės Merginų klubas dar vieną kartą kviečia visus atsilankyti į jo rengiamus metinius šokius šį šeštadienį sausio 15 d., Klasčiaus salėj (Clinton Hall), Betts ir Maspeth Ave's, Maspeth, L. I. Gros Jono Navicko orkestras iš 10 muzikantų. Pradžia 8 val. vakare. Tęsis iki 1 val ryto.

Labai daug svečių rengiasi atsilankyti ir iš toliau. Dalyvaus visi klubai ir organizacijos organizuotai. Įžanga 55c.

Kviečia. B. M. klubas

IŠ NEWARKO MOTERŲ VEIKIMO

Newark, N. J. — Newarko Moterų klubo pirmas susirinkimas po Naujų Metų įvyko sausio 6 d., šv. Jurgio Draugijos salėje. Susirinkimas buvo gana skaitlingas ir jaukus. Atidarius susirinkimą, pirmininkė p. Strupienė pasveikino visas nares su naujais metais ir linkėjo, kad ir ateity narės veiktų taip pat energingai ir draugiškai, kaip iki šiol.

Sekretorė p. Trečiokienė perskaitė atsišaukimą Lietuvos moterų, kurios sumanė pastatyti paminklą Kunigaikštienei Birutei, Palangoje ir prašo prisidėti aukomis. Narės įvertino ta kilnų darbą ir paaukavo dešimts dolerių. Jei reikės daugiau, tai neatsisakys.

Nutarta surengt bankietą penkių metų Newarko Moterų klubo gyvavimo sukakčiai paminėti. Bankietas nutarta rengt vasario 27 d. Rengimo vieta bus pranešta vėliau.

Susirinkimas pasibaigė draugišku pasivaišinimu ir skaniais užkandžiais, kuriuos parūpino: Žiugždienė, Karčauskienė ir Kaminskienė. **P. S.**

MIRĖ

Mary Tumsis (Tumšaitis), 21 metų amžiaus, gyveno 124 South 1st St. Mirė sausio 12 d. Laidotuvės bus šeštadienį sausio 15 d. 10 val. rytą, iš Karalienės Angelų bažnyčios į šv. Jono kapines. Kūnas pašarvotas namie.

Joseph Bychkauskas, 67 metų amžiaus, gyveno 597 Flushing Ave., Brooklyn. Mirė sausio 12 d. Bus laidojamas šeštadienį, sausio 15 d. 11 val. rytą į šv. Jono kapines. Kūnas pašarvotas namie.

Laidotuvėmis rūpinasi laidotuvininkas J. Garšva.

GREAT NECKO LIETUVIŲ ŽINIOS

Perkelia biznį

A. A. Plakštis, per penkis metus čia turėjo gazolino parduotuvę (Elmwood Service Station), kampas Wood Rd. ir Steamboat Rd. Sako dėl aukštos nuomos, kuri dar buvo keliama, buvo priverstas užsidaryti gruodžio mėn. Dabar A. A. Plakštis visą biznį perkelia į savo namą, 27 Wood Rd. ir čia pardavinės visokias auto reikmenis: atsargines dalis, tepalą, aliejų, taisys automobilius, batarėjas ir t.t.

Naujas biznierius

John Marks, Daukšių žentas iš Port Washington atsidarė gazolino parduotuvę (gas Station), vietoj užsidariusio A. A. Plakščio, su kitu Daukšių žentu, J. Roman, Great Neck. Švogeriam padeda kostumieriams aptarnauti švogeris Juozas Daukšis iš Port Washington, L. I. J. Marks jau keli metai verčiasi iš senų automobilių ardymo ir jų dalių pardavinėjimo, Bronx, N. Y. ir Port Washington, N. Y.

NAUJŲ METŲ NELAIMĖ

Great Neck, L. I. — Čia per naujus metus snigo, lijo ir šalo. Todėl daug vaikų su rogutėmis važinėjosi, kur tik buvo galima. Vižinėjosi ir Kurtinaitukas su savo broliuku.

Kurtinaitukui pasileidus nuo kalnelio, jo rogutės visu smarkumu atsimušė į geležinį stulpą. Vaikas buvo parneštas namo, pašauktas gydytojas vaiką apžiūrėjęs manė, kad tik truputį susitrenktas ir krūtinė nuo atsimušimo į stulpą apdau žyta ir pavojaus nėra. Bet vaikas vis blogiau ir blogiau jautėsi. Po dienos laiko buvo nuvežtas į ligoninę. Po X-Ray peržiūrėjimo rasta, kad vaiko įlenkti penki šonkauliai ir gal reikės daryti pavojinga operacija. Manoma, kad sužeisti svarbūs viduriniai organai. Kurtinaitukas dabar randasi Mineola ligoninėje. Kurtinaičiai gyvena, 51 Van Nostrand Ave., Great Neck, L. I.

SUNKIAI SERGA

Port Washington, L. I. — Kazaitis, Port Washingtono gyventojas P. W. yra netoli nuo Great Neck'o, čia gyvena maža lietuvių kolonija susidedanti iš apie 10—15 lietuvių šeimynų. Ši kolonija mažai žinoma plačiai lietuvių visuomenei. Mat jie yra prisijungę prie Great Neck'o lietuvių viešo gyvenimo. Čia jie priklauso vietos draugijom ir dalyvauja, kiek aplinkybės leidžia jų veikime. Port Washingtono lietuviai dalyvauja visose Great Neck'o viešose pramogose, ir tuomi paremia vietos lietuvių veikimą. Žinoma Great Necko lietuviai Port Washingtono lietuvių draugiškumą įvertina ir dėl to jiems dėgingi. **V.**

Treniruojasi kumštynėms.— Buvęs pasaulio sunkaus svorio čempionas James J. Braddock, kuris dabar treniruojasi kumštynėms su anglų čempionu Tommy Farr. Kumštynės įvyks sausio 21 d. New Yorko Madison Square Garden arenoje.

KALBĖS PER RADIO

Birutės Merginų klubas išrinko p-lę Helena Polis, 28-28 Jackson Ave., Long Island City, N. Y. kalbėti per radio.

Birutės Merginų klubas dėkoja širdingai Vienybei ir Vienybės redakcijai už paramą ir visus praeityje gerus darbus.

Marė Kepalaitė

Organizuojamas naujas Brooklyno lietuvių choras

Buvęs Brooklyno lietuvių operetės vadas X. Strumskis dabar organizuoja naują chorą. Vietinis jaunimas, o ypač kai kurių organizacijų nariai, tam chorui labai pritaria.

Iki šiol į chorą jau įstojo šie: A. Marcelynas, St. Gurauskas, J. Keblas, J. Pranskus, J. Gudonis, A. Sližys, St. Andriulevičius, J. Atkočaitis, B. Mockus, J. Žemgulys, Vl. Mockus ir J. Morkūnas.

Kaip girdėti į šį chorą rengiasi įstoti daugiau G. V. D., Dariaus-Girėno Lituanicos klubo ir kitų draugijų narių.

Pirmoji šio choro pamoka įvyks šį penktadienį, sausio 15 d. 8 val. vakare Lietuvių Amerikos Piliečių Klube. Visi malonėkite ateiti ir atsivesti daugiau savo draugų r pažįstamų.

New Jersey pajamos iš žemės ūkio $44,528,000

TRENTON, N. J. — New Jersey valstybės statistikos žiniomis, pereitais metais tos valstybės bendras derlius buvo įvertintas $44,528,000 sumai, arba apie tris ir pusę milijonų dolerių mažiau negu buvo 1936 metais.

Pereitais metais New Jersey valstybė užaugino daugiausia pupų, kukurūzų, agurkų ir pipirų, negu bet kuri kita valstybė.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N.Y.

Skelbkitės Vienybėje

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Aidone
FOR Almost Immediate Relief of COLDS, HEADACHES, NEURALGIA AND MUSCULAR PAINS
NOVOGEN LABORATORIES BROOKLYN, NEW YORK

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti P. A. URBONO ir kitose vaistinėse
P. A. URBONO VAISTINĖS
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. — Tel. Havemeyer 8-2927
61-02 Grand Avenue, Maspeth, L. I. — Tel. Havemeyer 8-2782

SKAITYKITE VIENYBĘ

BROOKLYN LABOR LYCEUM
SALĖ IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN,
947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.
Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.
Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražus kambariai
Telefonas STagg 2-3842

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RUSIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street, Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

DEGTINĖS KAINA NUKRITO — PIRKITE DABAR
Čia paduodame keletą žinomų degtinių, kurios nupigo.
OLD OVERHOLD kvorta buvo $3.89, dabar $3.25
MOUNT VERNON " " 3.89, " 3.25
GIBSON " " 3.89, " 3.25
Tų pačių degtinių pantės tik už $1.67
LIETUVOS VALSTYBINĖ 4/5 KVORTOS $3.49
IMPORTUOTA TIKROJI RUSIJOS ZUBROVKA 20 OZ. $2.99
Taipgi 1000 įvairių rušių degtinių, vynų, koniakų, romo ir saldžių gėrimų, kurių vardų čia negalima suminėti.
Degtinės galima gauti nuo $1.15 už kvortą iki $5.00.
Pas mus pirkdami gausite tikrą prekę, nes mes esame New Yorko valstybės prižiūrima įstaiga. Mūsų vrekės ne mūsų pačių "testitos", kaip kaikurie skelbiasi, bet federalės valdžios ekspertų Chemijos biura.
REPUBLIC LIQUOR STORE
415-417 Keap Street, Brooklyn, N. Y.
TARPE GRAND IR SOUTH 1st STREET

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS
- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiais laivais į visas šalis.
- Generalinė apdrauda. — Namai, automobiliai
- Nuosavybių pardavojimas ir administravimas.
- Importavimas maisto produktų iš Lietuvos.
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi.
- Notaras — Tvirtina visokius dokumentus.

A. S. TREČIOKAS
314 WALNUT ST., NEWARK, N. J.
KAMPAS ADAMS STREET
Telefonas, Market 2-4867

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel. STagg 2-5843

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 — Koplyčia Laidotuvėms

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Av., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS
54-41 — 72nd St., Maspeth, N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel. Newtown 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Av., Brooklyn, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 — Koplyčia Laidotuvėms

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Av., Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS IR AFRIKOS ŽMOGVAGIAI

Edgar Rice Burrougns

137. Janė vikriai išsisuko iš kunigaikščio glėbio, bet šis nusivijo ją į kambarėlio kampą, iš kur ji negalėtų pasprukti. "A! Pagaliau aš turiu tave! Dabar tu iš manęs nepaspruksi!" šaukė kiek galėdamas jis.

Iš gretimo kambario pasigirdo Anetės balsas: "Poniute! Kas ten darosi. Aš ateisiu pagelbėti!" "Ne, tu neik čia!" atsakė Janė pasiryžusi gintis. Bet tuoj durys atsidarė ir jėjo pažiūrėti riebus juodas vergas.

Prietamsyje kunigaikščiui pasirodė, kad vėl atėjo jo užmuštosios žmonos šmėkla. "Katre!" sušuko beprotis, "Ne lysk prie manęs! Aš neisiu su tavim!" Kai tarnas ėjo artyn, kunigaikštis nubėgo pas langą.

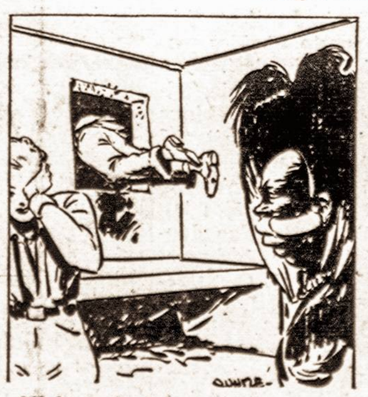

Nieko nelaukdamas kunigaikštis šoko pro langą į kiemą žemai apačioje. Trinktelėjo jo kūnas į kiemo akmenis, pasigirdo jo vaitojimas, o netrukus leopardų kriokimas: jie draskė ir ėdė kunigaikštį.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje